

OPISNA SORTNA LISTA ZA PAPRIKO 2015 - bela babura

Letnik 9 | Številka 3 **Opisna sortna lista Republike Slovenije**

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO

Kmetijski inštitut Slovenije

Kmetijski inštitut Slovenije

OPIŠNA SORTNA LISTA ZA PAPRIKO 2015
bela babura

Zbirka
Opisna sortna lista Republike Slovenije

Letnik 9 (2015)
Številka 3

Ljubljana, september 2015

OPISNA SORTNA LISTA ZA PAPIKO 2015 – bela babura

Zbirka Opisna sortna lista Republike Slovenije

ISSN 1855-0223

Letnik 9 (2015) Številka 3

IZDAL

Kmetijski inštitut Slovenije

Hacquetova ulica 17, SI-1000 Ljubljana

telefon 01/2805 262, telefaks 01/2805 255

www.kis.si

BESEDILO, IZRAČUN PODATKOV IN UREJANJE

dr. Kristina Ugrinovič

Mojca Škof, univ. dipl. inž. agr.

FOTOGRAFIJE

dr. Kristina Ugrinovič

TISK Birografika Bori d.o.o., Ljubljana

NAKLADA 100 izvodov

Publikacije iz zbirke Opisna sortna lista so dostopne tudi na spletni strani
Kmetijskega inštituta Slovenije.

CIP - Kataložni zapis o publikaciji

Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

633.842

UGRINOVIČ, Kristina

Opisna sortna lista za papriko 2015 : bela babura / [besedilo Kristina Ugrinovič, Mojca Škof ; fotografije Kristina Ugrinovič]. - Ljubljana : Kmetijski inštitut Slovenije, 2015. - (Opisna sortna lista Republike Slovenije, ISSN 1855-0223 ; letn. 9 (2015), št. 3)

ISBN 978-961-6505-80-2

1. Gl. stv. nasl. 2. Škof, Mojca

281158656

VSEBINA

1 UVOD	4
2 GOSPODARSKO POMEMBNE LASTNOSTI PAPRIKE	6
2.1 Morfološke lastnosti plodov.....	10
2.2 Notranja kakovost plodov	11
2.3 Izenačenost plodov.....	12
2.4 Višina rastlin	12
2.5 Zgodnost.....	13
2.6 Potencial za višino pridelka	14
2.7 Odpornost proti boleznim in škodljivcem	14
2.8 Fiziološke motnje.....	15
3 METODE VREDNOTENJA LASTNOSTI SORT PAPRIKE	18
3.1 Zasnova poskusov.....	18
3.2 Opazovanja in meritve	18
4 OPISI SORT	20
5 PRIDELAVA NA PROSTEM IN V ZAŠČITENEM PROSTORU	34
6 REZULTATI PO POSKUSNIH LOKACIJAH	37
6.1 Jablje pri Trzinu.....	38
6.2 Šempeter pri Novi Gorici	42
6.3 Ajdovščina	46
6.4 Ptuj	47
6.5 Rakičan	49
6.6 Novo mesto	50
7 LITERATURA	52

1 UVOD

Opisna sortna lista za papriko belo baburo 2015 je druga v nizu opisnih sortnih list (OSL) za zelenjadnice. Nastala je v sodelovanju Kmetijskega inštituta Slovenije in Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Z vstopom v EU je Slovenija postala del skupnega trga EU, na katerem je možno brez omejitev tržiti in pridelovati vse sorte zelenjadnic, ki so vpisane v sortno listo vsaj v eni od držav članic EU in so posledično vključene v Skupni katalog sort zelenjadnic EU (v nadaljevanju: Skupni katalog). Prednost takšne ureditve je predvsem v tem, da so z vpisom v Skupni katalog najnovejše sorte hkrati dostopne vsem pridelovalcem znotraj EU, torej tudi slovenskim.

Po Zakonu o semenskem materialu kmetijskih rastlin (Uradni list RS št. 25/05 – uradno prečiščeno besedilo, 41/09, 32/12 in 90/12-ZdZpVHVVR; v nadaljevanju: ZSMKR) je vpis sort zelenjadnic v sortno listo obvezen, vendar preverjanje vrednosti za pridelavo in uporabo (VPU) sorte ni kriterij za vpis. Pri zelenjadnicah za vpis v sortno listo zadošča že, da ima sorta primerno ime ter da se s preverjanjem razločljivosti, izenačenosti in nespremenljivosti (RIN) ugotovi, da se sorta razlikuje od ostalih splošno znanih sort, da je dovolj izenačena v lastnostih, ki so pomembne za njeno razlikovanje od drugih sort, in da se te lastnosti med razmnoževanjem ne spreminjajo. To pomeni, da pri sortah zelenjadnic, kljub vpisu v sortno listo, niso preverjene njihove agronomske oziroma pridelovalne lastnosti.

Pri zelenjadnicah poteka zelo intenzivno žlahtnjenje in na trg prihajajo vedno nove sorte. Pri večini sort iz Skupnega kataloga tako ni znano, ali so primerne za pridelavo v naših pridelovalnih razmerah. Za gospodarno pridelavo kakovostne zelenjave so zato strokovno pridobljeni podatki o agronomskih lastnostih sort v naših rastnih razmerah zelo pomembni.

Za pridobitev tovrstnih podatkov v skladu z ZSMKR in Zakon o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 - ZdZPpVHVVR in 26/14) pri vseh pomembnejših vrstah kmetijskih rastlin, tudi pri zelenjadnicah, poteka Posebno preizkušanje sort (v nadaljevanju: PPS). V okviru slednjega se preveri VPU sorte, t.j. prilagojenost na dane rastne razmere in izbrane

tehnologije, količina in kakovost pridelka, odpornost proti boleznim in škodljivcem. Preverjanja potekajo z namenom pridobiti nevtralne podatke o lastnostih tistih sort iz Skupnega kataloga, ki so prisotne na našem tržišču, in jih posredovati pridelovalcem.

V publikaciji, ki je pred vami, predstavljamo rezultate preskušanj sort paprike v tipu bele babure v letih 2006, 2007, 2013 in 2014. Vsaka izmed preskušanih sort je podrobno opisana. Prikazana je tudi primerjava osnovnih značilnosti pridelave in pridelkov pri gojenju paprike v neogrevanih tunelih in na prostem.

2 GOSPODARSKO POMEMBNE LASTNOSTI PAPIRIKE

Paprika (*Capsicum annuum* L.) je toplotno zahtevna rastlina. Klimatske razmere v Sloveniji so za pridelavo paprike na prostem mejne. Z izbiro ustreznih sort in z gojenjem v različnih oblikah zaščiteneh prostorov lahko papriko pridelujemo tudi v nekoliko hladnejših območjih kot je Slovenija. Uspešnost pridelave je iz leta v leto zelo različna. V letih z višjimi temperaturami v času vegetacije so pridelki spodbudni, v bolj deževnih in hladnih sezonah pa slabi. Za gojenje paprike na prostem in v neogrevanih zaščiteneh prostorih so tako v Sloveniji primerna predvsem toplejša območja, t.j. Primorska, Brežiško – Krško polje, Pomurje, Bela krajina in Podravje. Tudi v teh območjih je pridelava časovno omejena in ob uporabi zaščiteneh prostorov omogoča oskrbo trga le od sredine pomladi do sredine jeseni.

S papriko je v Sloveniji v zadnjih letih zasajenih okoli 150 ha, približno tretjina od tega v različnih oblikah zaščiteneh prostorov. Od leta 2003, ko je bilo s papriko zasajenih skoraj 240 ha, so se skupne površine zmanjšale za okoli tretjino, medtem ko se je pridelava v zaščiteneh prostorih močno povečala. Kljub temu je paprika v Sloveniji pri tržnih pridelovalcih glede na zasajene površine najpomembnejša zelenjadnica iz skupine plodovk in peta najpomembnejša med vsemi zelenjadnicami (SURs). Glede na to, da je samooskrba s papriko okoli 25 %, je prostora za povečanje pridelave še veliko. Veljalo bi povečevati predvsem pridelavo v zaščiteneh prostorih, ki omogočajo večjo zanesljivost pridelave in daljše obdobje oskrbe trga.

Izbor sorte je ena od osnov za uspešno pridelavo. Zelo pomembno je, da izberemo sorto, ki je prilagojena oz. vzgojena za določen način pridelave, t.j. bodisi za pridelavo na prostem, bodisi za pridelavo v ogrevanih ali neogrevanih zaščiteneh prostorih ali za hidroponsko pridelavo. Sorte paprike se med seboj razlikujejo predvsem po zunanjih morfoloških lastnostih plodov (barva, velikost, oblika), po notranji kakovosti plodov (kemijska sestava, aroma, stopnja pekočega okusa, debelina mesa, debelina kože, sočnost...), po načinu rasti in višini rastlin, zgodnosti dozorevanja plodov, izenačenosti plodov, odpornosti na bolezni, škodljivce in fiziološke motnje ter potencialu rodnosti. Glede na prisotnost pekočega okusa sorte razvrščamo v pekoče oz. ostre in sladke. Tako med pekočimi kot sladkimi paprikami pa sorte na

podlagi morfološki lastnosti plodov ali namena uporabe še nadalje razvrščamo v številne skupine.

Plodove paprike lahko pobirano v tehnološki ali fiziološki zrelosti. Tehnološka zrelost nastopi, ko posamezen plod doseže polno velikost in čvrstost. Meso (perikarp) odebeli in na površini ploda se ustvari voščena prevleka. Zunanji znak tehnološke zrelosti sta tudi sortno značilna barva in sijaj ploda. Pravilna presoja tehnološke zrelosti je zelo pomembna, saj debel perikarp z veliko zalogo vode in voščena prevleka, ki preprečuje hitro izgubo vode, ohranjata plod čvrst tudi potem, ko je že obran. Prezgodaj obrani plodovi hitro izgubljajo vodo in zato venijo. Ob prehodu v fiziološko zrelost začne plod spreminjati barvo. Fiziološka zrelost nastopi, ko plod v celoti spremeni barvo. To je običajno kakšne 3 tedne po tem, ko je plod dosegel tehnološko zrelost. Značilno je, da plodovi pobrani v tehnološki zrelosti, med skladiščenjem in transportom še naprej počasi zorijo ter postopno menjajo barvo. Tehnološko zreli plodovi se skladiščijo slabše kot fiziološko zreli in so med skladiščenjem bolj občutljivi za nizke temperature.

Obiranje je najbolje opraviti v hladnejših delih dneva. Za obiranje uporabljamo ostre škarje. Kadar plodove trgamo, rastline pogosto polomimo. Obrani plodovi so bolj občutljivi za ožig in izgubo vode kot plodovi na rastlini, zato jih ne izpostavljamu soncu in jih čim prej prenesemo v ustrezna skladišča.

V Sloveniji pridelujemo predvsem papriko za porabo v svežem stanju ali za vlaganje. Veliko manj razširjena je pridelava paprike za pečenje, skoraj nič ni pridelave za druge namene uporabe kot so sušenje za začimbno papriko, pa tudi za farmacevtsko ali kozmetično industrijo. Gojimo predvsem sorte iz skupine belih babur, ki jih porabimo bodisi sveže bodisi za pripravo tradicionalnih jedi ali za vlaganje v kis.

Za papriko na ravni Evropske unije velja posebni tržni standard (člen 113(1)(b) Uredbe (ES) št. 1234/2007), ki je podrobno določen v Delu 8 Dela B Priloge I k Izvedbeni uredbi komisije(EU) št. 543/2011 z dne 07. junija 2011. Tržni standard za papriko se uporablja za sorte paprike, vzgojene iz rodu *Capsicum annuum* L., ki je potrošniku dobavljena sveža, pri čemer so izvzete

paprike namenjene za industrijsko predelavo. Standard med drugim opredeljuje:

1) Določbe glede kakovosti:

- a) **Minimalne zahteve** po katerih mora biti paprika v vseh razredih: nepoškodovana, zdrava (izločeni so pridelki, ki zaradi gnitja ali kvarjenja niso primerni za uživanje), čista, praktično brez vsake vidne tuje snovi, svežega videza, čvrsta, praktično brez škodljivcev, brez poškodb, ki bi jih na mesu povzročili škodljivci, brez poškodb, ki bi jih povzročila nizka temperatura ali pozeba, imeti mora peclje; pecelj mora biti lepo odrezan, čašica pa cela, brez odvečne zunanje vlage, brez kakršnega koli tujega vonja in/ali okusa, plodovi morajo biti ustrezno razviti in v takem stanju, da lahko prenesejo prevoz in ravnanje z njimi ter prispejo v namembni kraj v zadovoljivem stanju.
- b) **Razvrščanje v tri kakovostne razrede**; razred »ekstra«, I in II.

Razred »ekstra«:

- Paprika tega razreda mora biti zelo dobre kakovosti. Njene lastnosti morajo biti značilne za sorto in/ali komercialni tip.
- Paprika mora biti brez poškodb, razen neznatnih površinskih poškodb, če te ne vplivajo na splošni videz pridelka, njegovo kakovost, sposobnost ohranjanja kakovosti in predstavitev v enoti pakiranja.

Razred I:

- Paprika iz tega razreda mora biti dobre kakovosti. Njene lastnosti morajo biti značilne za sorto in/ali komercialni tip.
- Dovoljene so lahko naslednje rahle pomanjkljivosti, če to ne vpliva na splošni videz pridelka, kakovost, sposobnost ohranjanja kakovosti in predstavitev v enoti pakiranja: rahle pomanjkljivosti v obliki, rahla posrebitev ali poškodbe, ki jih povzroči trips, na največ 1/3 celotne površine, rahle poškodbe kože (vdolbine, praske, sončni ožigi ali sledi odtisov, ki ne smejo presežati 2 cm v dolžino pri poškodbah podolgovate oblike in 1 cm² pri drugih poškodbah, ali suhe površinske poškodbe na skupaj največ 1/8 celotne površine), rahlo poškodovan pecelj.

Razred II:

- V ta razred se uvrsti paprika, ki ne izpolnjuje zahtev za višje razrede, izpolnjuje pa zgoraj navedene minimalne zahteve.
- Dovoljene so lahko naslednje nepravilnosti pod pogojem, da paprika ohrani svoje bistvene značilnosti glede kakovosti, ohranjanja kakovosti in predstavitev: pomanjkljivosti v obliki, posrebitev ali poškodbe, ki jih povzroči trips, na največ 2/3 celotne površine,

poškodbe kože (vdolbine, praske, sončni ožigi, odrgnine in zarasle poškodbe, ki ne smejo presegati 4 cm v dolžino pri poškodbah podolgovate oblike in $2,5 \text{ cm}^2$ celotne površine pri drugih poškodbah, ali suhe površinske poškodbe na skupaj največ $1/4$ celotne površine), poškodba cvetnega konca na dolžini največ 1 cm^2 , ovenelost na največ $1/3$ površine, poškodovana pecelj in čašica, če je meso v njuni okolici nepoškodovano.

2) Določbe glede velikosti, pri čemer se velikost določi ali z največjim premerom v ekvatorialnem delu, ali z maso. Da se zagotovi izenačenost po velikosti, sme biti razlika v velikosti plodov v isti enoti pakiranja največ:

- za plodove, katerih velikost se določi s premerom: 20 mm,
- za plodove, katerih velikost se določi z maso:
 - a) 30 g, če najtežja paprika tehta največ 180 g oz.
 - b) 40 g, če najmanjša paprika tehta več kot 180 g.

Podolgovata paprika mora biti dovolj izenačena po dolžini.

Izenačenost po velikosti za razred II ni obvezna.

3) Določbe glede odstopanj veljajo za proizvode, ki ne izpolnjujejo zahtev za razred, označen na vsaki enoti pakiranja. Zanje so na vseh stopnjah trženja dovoljena naslednja odstopanja od zahtev glede kakovosti in velikosti:

a) **Dovoljena odstopanja glede kakovosti**

Razred „ekstra“:

Dovoljeno je skupno odstopanje 5 % paprike po številu enot, ki ne izpolnjujejo zahtev za ta razred, izpolnjujejo pa zahteve za razred I. V okviru tega odstopanja lahko skupno največ 0,5 % sestavljajo proizvodi, ki izpolnjujejo zahteve glede kakovosti za razred II.

Razred I:

Dovoljeno je skupno odstopanje 10 % paprike po številu enot, ki ne izpolnjujejo zahtev za ta razred, izpolnjujejo pa zahteve za razred II. V okviru tega odstopanja lahko skupno največ 1 % sestavljajo proizvodi, ki ne izpolnjujejo niti zahtev glede kakovosti za razred II niti minimalnih zahtev, ali nagniti proizvodi.

Razred II:

Dovoljeno je skupno odstopanje 10 % paprike po številu ali masi, ki ne izpolnjujejo niti zahtev za ta razred niti minimalnih zahtev. V okviru tega odstopanja lahko skupno največ 2 % sestavljajo nagniti proizvodi.

b) **Dovoljena odstopanja glede velikosti** veljajo za vse razrede, če je paprika sortirana po velikosti. Dovoljeno je skupno odstopanje 10 % po številu ali masi paprike, ki ne ustreza zahtevam glede velikosti.

2.1 Morfološke lastnosti plodov

Plod paprike je botanično votla jagoda, ki je lahko zelo različnih oblik, barv in velikosti.

Oblika ploda je lahko ploščato okrogla, okrogla, prizmatična oz. zvonasta, trapezasta, srčasta, stožčasta ali dolgo stožčasta. Pod vplivom okolja se oblika ploda lahko nekoliko spreminja.

Število prekatov ja prav tako sortno značilno in vpliva na obliko plodov. Plod ima lahko 2 ali več prekatov.

Barva ploda v tehnološki zrelosti je lahko različnih odtenkov voščeno rumene, zelene ali vijolične barve. Včasih so plodovi lahko tudi vijolično prižasti. Intenzivnost obarvanosti ploda se lahko spreminja tudi pod vplivom osvetlitve – bolj izpostavljeni plodovi so pri nekaterih sortah intenzivnejše barve kot bolj zasenčeni plodovi. Tudi lesk kože je sortno značilna lastnost, ki se z razvojem ploda spreminja. Ob prehodu v tehnološko zrelost plodovi postanejo bolj sijoči.

Barva ploda v fiziološki zrelosti je različnih odtenkov rumene, oranžne, rdeče, ali rjave, pri nekaterih sortah pa tudi zelene.

Velikost in masa ploda sta sortno značilni lastnosti. Odvisno od oblike ploda lahko dolžina ploda znaša od 1 pa do 30 cm. Širina ploda se, tako kot dolžina, giblje v širokem razponu od nekaj mm do 10 cm in več. Razmerje med višino in širino določa obliko ploda. Na velikost ploda poleg genetskih lastnosti sorte vplivajo tudi dejavniki okolja ter število plodov na rastlini. Več kot je na rastlini dozorevajočih plodov, manjši so posamezni plodovi. Pri velikoplodnih sortah se masa plodov giblje od 30 g navzgor, res veliki plodovi tehtajo tudi 300 g. Kot drobnoplodne označujemo sorte katerih plodovi tehtajo manj kot 20 g. Tiste z maso med 3 in 10 g pri nas običajno imenujemo feferoni. Nekoliko večje stožčaste plodove z maso med 10 in 20 g imenujemo šipke. Plodovi polno velikost običajno dosežejo že ob tehnološki zrelosti. Masa ploda pa se od tehnološke do fiziološke zrelosti običajno nekoliko poveča. Na maso ploda poleg velikosti vpliva tudi debelina mesa, plodovi z debelejším mesom so težji od enako velikih plodov s tanjšim mesom.

Med velikoplodnimi sortami so pri nas med bolj znanimi naslednje skupine:
paradižnikova paprika: plod je ploščato okrogel ali okrogel, bolj ali manj rebrat, običajno ima 4 prekate ali več, razmerje med višino in širino je od 1:1 do 1:2, tehta med 30 in 120 g in ima 5 do 7 mm debelo meso,

paprika babura: plod je prizmatične ali trapezaste oblike, lahko rahlo rebrat, ima 3 do 5 prekatov, razmerje med višino in širino je 1 do 2,5:1, tehta med 50 in 300 g in ima 4 do 8 mm debelo meso,

kapija: plod je sploščeno stožčaste oblike z zašiljenim vrhom, ima 2 redkeje 3 prekate, razmerje med višino in širino je 2 do 2,5:1, tehta med 60 in 100 g in ima 5 do 7 mm debelo meso,

rog paprika: plod, ki po obliki spominja na rog, je ozko stožčast, gladek ali nekoliko naguban, ima 2 do 3 prekate, razmerje med višino in širino je 5 do 8:1, masa med 30 in 80 g, debelina mesa pa 3 do 5 mm.

V **skupino belih babur**, ki so v nadaljevanju podrobneje predstavljene, tako uvrščamo nepekoče sorte s prizmatičnimi ali trapezastimi plodovi, ki so v tehnološki zrelosti voščeno rumene ali svetlo rumeno zelene barve. V fiziološki zrelosti so plodovi običajno različnih odtenkov rdeče ali rumene barve. Masa plodov se, odvisno od sorte in pogojev pridelave, giblje od 50 do 250 g.

2.2 Notranja kakovost plodov

Kakovost plodov paprike določajo tako kemijska sestava (vsebnost vitaminov, mineralov, vlaknin, sladkorjev in kapsaicinoidov) kot fizikalni parametri (debelina mesa, sočnost, hrustljivost, debelina kože, poveščenost površine ploda,...) in seveda aroma. Še posebej se paprika odlikuje po visoki vsebnosti vitamina C (40 do 400 mg/100 g). Ta je odvisna od sorte, načina gojenja, klimatskih razmer in stopnje zrelosti ploda. S prehodom v fiziološko zrelost v plodovih raste vsebnost sladkorjev, karotenoidov in vitamina C, pri pekočih sortah pa tudi vsebnost kapsaicinoidov. Značilno aromo svežim plodovom paprike dajejo hlapna eterična olja in organske kisline.

Pekoč okus je povezan z vsebnostjo alkaloidov kapsaicinoidov. Vsebnost le-teh je odvisna predvsem od sorte, starosti ploda (več v starejših plodovih) in agroekoloških razmer v katerih rastline rastejo. Pri višjih temperaturah in intenzivnejši osvetlitvi je kopičenje kapsaicinoidov intenzivnejše. Pri rastlinah, ki so bolj izpostavljene stresu, so plodovi bolj pekoči. Ostrino paprike merimo po Scoville-ovi lestvici.

Debelina mesa oz. perikarpa je odvisna predvsem od sorte, delno pa tudi od pogojev, v katerih rastline rastejo. Perikarp je lahko zelo tanek (0,5 do 1,0 mm) ali pa debel (8 mm in več). Na debelino perikarpa vplivajo npr. prehrana

z dušikom in železom - pri pomanjkanju tako prvega kot drugega je perikarp tanjši. Fiziološko zreli plodovi imajo nekoliko debelejši perikarp kot tehnološko zreli plodovi.

Debelina kože oz. eksokarpa je sortno značilna lastnost. Na njeno debelino vplivajo tudi temperatura, prehrana rastlin in oskrba z vodo. Z debelino kože je povezana obstojnost plodov v skladišču, njihova prebavljivost in primernost za nekatere načine predelave (pri sortah z debelejšo kožico je npr. lupljenje lažje).

Povoščenost kože oz. epikutikulana vsebnost voskov je prav tako odvisna od sorte, od pogojev pridelave in od stopnje zrelosti ploda (značilno je, da ob prehodu v tehnološko zrelost odabeli). Podobno kot debelina kože vpliva na prebavljivost in skladiščno sposobnost plodov – debelejša kot je voščena prevleka, počasnejše je venenje plodov.

2.3 Izenačenost plodov

Sorte imajo različno izenačene plodove, t.j. po velikosti, obliki, obarvanosti in drugih morfoloških lastnostih podobne plodove. Običajno so pri hibridnih sortah razlike med posameznimi plodovi manjše kot pri prosto opršenih sortah.

2.4 Habitus rastlin

Glede na rast ločimo determinantne in indetermantne sorte. Determinantne sorte že po prvem, drugem ali tretjem internodiju (včasih tudi višje) nastavijo poganjke z zelo kratkimi internodiji, ki se zaključijo s cvetom. Rastline so običajno nižje rasti. Pri indetermantnih sortah rast ni mejena. Rastline lahko, odvisno od vzgojne oblike in pogojev rasti, rastejo praktično neomejeno.

Višina gojenih sort je zelo različna. Najnižje so visoke okoli 30 cm, najvišje pa od 150 cm, v primeru da pustimo grmičasto rast, pa do 350 cm pri določenih načinih vzgoje v rastlinjakih. Na višino torej vplivajo tudi vzgojna oblika in rastne razmere, ugodnejše kot so, višje so rastline. Značilno je, da razvijajoči se plodovi upočasnijo vegetativno rast. Z uravnavanjem števila plodov lahko torej vplivamo na rast rastlin in s tem na njihovo višino. Višina rastlin in vzgojna oblika določata potrebo po opori. Visoke rastline brez opore polegajo, veje se pogosto lomijo. To otežuje oskrbo in pobiranje, poškoduje

rastline in plodove. Ti ob stiku s tlemi pogosto gnijejo ali zaradi nenadne izpostavljenosti soncu dobijo ožige. Zaradi naštetega je pridelek manjši.

Razraščanje rastlin paprike je razmeroma močno. Najprej se razveja glavno steblo in nastane več glavnih poganjkov, ki se nato naprej razraščajo. Poleg tega iz glavnega stebela kot iz glavnih poganjkov odganjajo še stranski poganjki. Rastline, ki jih ne pinciramo, imajo zato grmičasto rast. Pri posevkih, ki jih vzgajamo v zaščitelih prostorih in rastejo skozi daljše obdobje, je priporočljivo rastline pincirati. Način pinciranja je odvisen od izvedbe opore. Običajno pustimo le 2 do 4 glavne poganjke in redno odstranjujemo stranske poganjke. S tem ohranjamo ravnotežje med vegetativno rastjo in nastavljanjem plodov, izboljšamo zračnost nasada in s tem zmanjšamo nevarnost širjenja bolezni in škodljivcev ter izboljšamo obarvanost plodov.

Olistanost rastlin je pomembna predvsem pri pridelavi na prostem. Rastline s številnimi in velikimi listi plodove bolje senčijo in s tem varujejo pred sončnimi ožigi. Na olistanost poleg sorte vplivata tudi prehrana in zdravstveno stanje rastlin.

Krhkost (lomljivost) peclja in poganjkov se med sortami lahko razlikuje. Pri sortah z bolj krhkimi peclji je plodove z rastlin razmeroma enostavno odtrgati in jih lahko obiramo tudi brez škarij. Rastline z bolj krhkimi oz. lomljivimi poganjki pri oskrbi in pobiranju potrebujejo več pozornosti, saj poganjke lahko hitro poškodujemo. Značilno je, da so tako peclji kot poganjki bolj lomljivi kadar je vodni potencial v rastlinskih tkivih visok. Ker je vodni potencial rastlin ob zori praviloma najvišji in opoldan praviloma najnižji to pomeni, da so peclji in poganjki pri papriki običajno najbolj lomljivi zgodaj zjutraj.

2.5 Zgodnost

Pod zgodnost razumemo čas, ki ga rastline potrebujejo od zasnove posevka do tehnološke ali fiziološke zrelosti prvih plodov. Poleg sorte na zgodnost vplivajo tudi agroekološke razmere v katerih rastline rastejo. Pri najzgodnejših sortah iz skupine babur v ugodnih razmerah prvi plodovi tehnološko dozoriijo že 40 dni po presajanju, pri najpoznejših sortah pa šele 60 dni po presajanju. Od tehnološke do fiziološke zrelosti plod potrebuje še 25 do 35 dni. Prednost pri pridelavi za svežo porabo imajo zgodne sorte, saj so te običajno manj občutljive za nižje temperature in prej nastavijo plodove,

zato jih lahko pobiramo skozi daljše obdobje in z njih običajno pobereemo več plodov. Pri pridelavi za predelavo (vlaganje) zgodnost ni odločilna lastnost, pomembnejši sta mesnatost in barva plodov.

2.6 Potencial za višino pridelka

Pridelek je skupni rezultat genetskega potenciala posamezne sorte in zunanjih dejavnikov. Agronomski lastnosti sorte, ki v veliki meri določata potencial za višino pridelka, sta masa posameznega ploda in število plodov.

Pri pobiranju fiziološko zrelih plodov je, zaradi manjšega števila pobranih plodov, pridelek običajno za tretjino nižji kot pri pobiranju tehnološko zrelih plodov. Ob manj ugodnih razmerah je lahko razlika še večja in znaša pridelek fiziološko zrelih plodov le tretjino pridelka tehnološko zrelih plodov.

Ob sortnih lastnosti na višino pridelka poleg dolžine vegetacije pomembno vplivajo tudi nekateri agrotehnični ukrepi, in sicer: gostota sajenja, prehrana rastlin, oskrba z vodo, obremenjenost rastlin s plodovi (veliko število sočasno zorečih plodov na rastlin zmanjša maso posameznih plodov in povzroči odpadanje cvetov) ipd.

V ugodnih razmerah lahko v neogrevanih zaščitenih prostorih pri najrodnejših sortah paprike v tipu bele babure pobereemo do 170 t/ha tehnološko zrelih plodov oz. okoli 30 plodov na rastlino. Pri pridelavi na prostem so pridelki dosti nižji, v ugodnih letih lahko pobereemo do 40 t/ha tehnološko zrelih plodov oz. okoli 10 plodov na rastlino. V izjemno ugodnih letih so pridelki na prostem lahko tudi 60 t/ha.

2.7 Odpornost proti boleznim in škodljivcem

V naših razmerah imamo pri pridelavi paprike največ težav z verticilijsko uvelostjo (*Verticillium* sp.), listnimi ušmi, resarji (*Thrips tabaci*, *Frankliniella occidentalis* in drugi), kružno večšo (*Ostrinia nubilalis*) in navadno pršico (*Tetranychus urticae*). Občasno škodo povzročajo tudi različni virusi, siva plesen (*Botryotinia fuckeliana*), paprikova plesen (*Phytophthora capsicii*), bela gniloba (*Sclerotinia sclerotiorum*), siva pegavost listja paprike (*Cercospora capsici*), južna plodovrtka (*Helicoverpa armigera*), listne sovke, rastlinjakov ščitkar (*Trialeurodes vaporariorum*), koreninske ogorčice (*Meloidogyne* sp.) in polži, v toplejših območjih pa tudi stenice. Pri pridelavi na prostem se pogosto pojavlja bakterijska pegavost paradižnika in paprike (*Xanthomonas campestris* pv. *vesicatoria*).

Za večino teh težav žal niso na voljo odporne ali tolerantne sorte. Edine odpornosti, ki so na voljo, so odpornosti na krompirjev virus Y (PVY), na kumarni mozaik (CMV), nekatere Tobamoviruse (Tm) in sicer na tobakov mozaik (TMV), paradižnikov mozaik (ToMV) in virus blage lisavosti paprik (PMMoV) ter odpornost na paprikovo plesen (*Phytophthora capsicii*) in bakterijsko pegavost paradižnika in paprike (*Xanthomonas campestris* pv. *vesicatoria*).

2.8 Fiziološke motnje

Sorte so različno občutljive za okoljske dejavnike. V naših pridelovalnih razmerah se najpogosteje pojavljajo težave povezane z oskrbo s Ca, z nizkimi in z visokimi temperaturami, z oskrbo z vodo, z osončenostjo plodov in z visoko zračno vlago.

Odmiranje vrha ploda je posledica nezadostne oskrbe s Ca, ki je lahko posledica neenakomerne oskrbe z vodo. Ob strani ali ob muhi plod porjavi in omehča, nato počrni in oveni. Sekundarno se na plod naselijo glive, plod lahko izgleda zakrnel. Sorte so za motnje pri oskrbi s Ca različno občutljive.

Temna pegavost plodov se kaže v obliki temnih okroglastih peg, ki se posamič ali v skupinah pojavijo pod povrhnjico plodov. Z zorenjem ploda pege postanejo zeleno- ali sivo- rjave do rumene. Meso (perikarp) v notranjosti ploda je rjavkasto in propada. Motnja je pogostejša na fiziološko zrelih plodovih ob jesenskih pobiranjih. Starejše, tujeprašne sorte so običajno bolj občutljive. Motnja je posledica neuravnotežene oskrbe s Ca in se običajno pojavi na tleh z visoko vsebnostjo amonijskega N in K, lahko je vzrok tudi nizka vsebnost Ca.

Ožig zaradi sonca se na plodu pojavi, ko je ta neposredno izpostavljen sončnim žarkom in se zaradi tega preveč segreje. Izpostavljeni del se naguba in omehča, barva zbledi. Kasneje poškodovani del pobeli in se posuši, lahko ga naselijo saprofitske glive in zato počrni. Lahko so poškodovani tudi listi in steblo. Temno zeleni plodovi so bolj občutljivi kot svetlejši. Težave se pogosteje pojavijo pri gojenju paprike na prostem. Ožigi so pogosti tudi kadar rastline poležejo in prej zasenčeni plodovi so naenkrat bolj izpostavljeni soncu. Skrbimo, da imajo rastline dovolj listov, ki senčijo plodove – izberemo primerne sorte, skrbimo da se rastline ne prevračajo in da ne izgubljajo listov zaradi bolezni.

Vijolično obarvanje se pri sortah, za katere to ni značilno, pojavi zaradi tvorbe antocianov v obdobjih nizkih temperatur.

Pokanje kože plodov se običajno pojavi v fazi, ko plodovi že dosežejo tehnološko zrelost ali kasneje. Pri plitvih razpokah, ko je poškodovana le kožica, so razpoke suhe in oplutenele, površina ploda postane groba in izgleda kot rjasta. To je še posebej opazno pri svetlo obarvanih plodovih (npr. bele babure) zato je tržna vrednost plodov lahko manjša. Tovrstne poškodbe se pogosto pojavijo na mestih, kjer se plodovi dotikajo poganjkov, opore (npr. mreže) ali med seboj. Ob globljih razpokah, ko je poškodovan tudi perikarp, so poškodbe vlažne, nanje se lahko naselijo drugi organizmi, ki povzročijo gnitje. Plodovi so netržni. Vzroki za pokanje kože, do katerega pride v času intenzivne rasti ploda, so predvsem: velike razlike med dnevnimi in nočnimi temperaturami, visoka relativna zračna vlaga in nizke temperature, obilne padavine ali preveč izdatno namakanje, hitre spremembe vlažnosti tal, pozno (večerno) zalivanje, razlika med temperaturo zraka in temperaturo v območju korenin (npr. kadar je zrak ponoči hladen, tla v območju korenin pa topla). Sorte so različno občutljive za pokanje kože.

Deformirani plodovi so običajno posledica prenizkih temperatur (pod 14 °C) v času cvetenja. Deformacije plodov so lahko tudi posledica poškodb, ki jih na plodičih naredijo stenice.

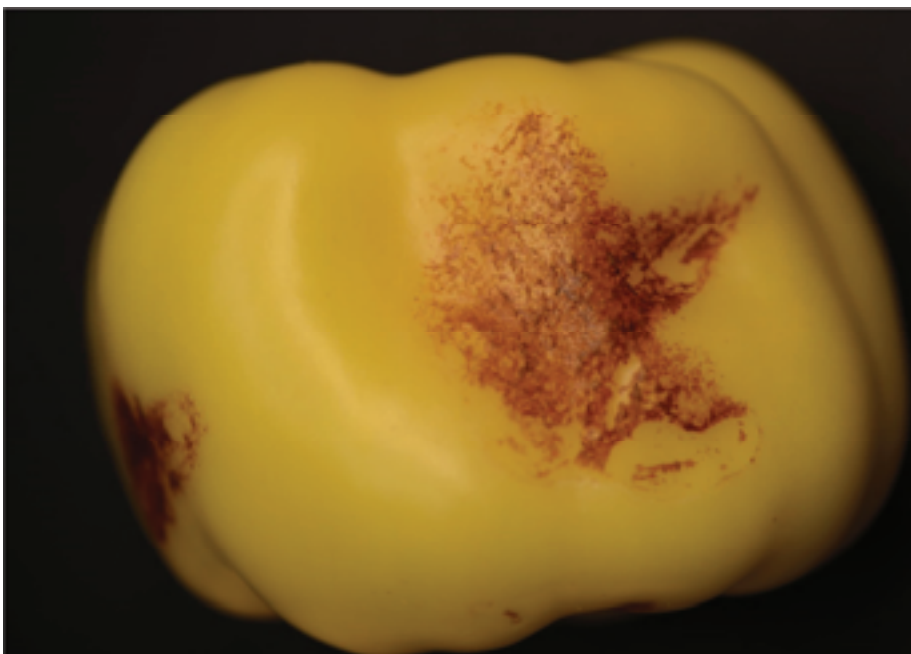
Odpadanje cvetnih popkov in cvetov se pojavi kadar: temperature presežejo 32 °C, je intenzivnost osvetlitve premajhna, rastline trpijo sušo, je na rastlinah veliko zorečih plodov. Pogosteje se pojavi pri sortah z velikimi plodovi.

Odpadanje plodičev v dneh takoj po oploditvi je bodisi posledica premočne vegetativne rasti rastlin bodisi prevelikega števila plodov na rastlini. V primeru močne vegetativne rasti skušamo rastline preusmeriti v generativni razvoj tako, da temperaturo zvišamo za stopinjo ali dve, izboljšamo osvetljenost, zmanjšamo gnojenje z N ipd. Kadar so rastline s plodovi preveč obremenjene plodove preredčimo in skušamo vegetativno rast spodbuditi tudi z znižanjem temperature za stopinjo ali dve, z dognojevanjem z N ipd.

Odpadanje plodov pred tehnološko zrelostjo se lahko pojavi predvsem v začetnem obdobju rasti in je običajno posledica pomanjkanja bora.

Slika 1: Poškodbe na plodu paprike zaradi pomanjkanja Ca

Slika 2: Plitve oplutenele razpoke kože na plodu paprike

3 METODE VREDNOTENJA LASTNOSTI SORT PAPRIKE

3.1 Zasnova poskusov

Poskusi so zasnovani po metodi naključnega bloka v treh ponovitvah. Gostota nasada je od 44.000 do 48.000 rastlin na ha. Razdalja med vrstami je prilagojena razpoložljivi mehanizaciji in se giblje med 70 in 75 cm. Razdalja v vrsti je 30 cm. Na vsaki poskusni parceli je posajenih najmanj 10 rastlin. Vrednoti se vse rastline na parceli.

Tehnologija pridelave je skladna s Smernicami za integrirano pridelavo zelenjave. Agrotehnični ukrepi sledijo v praksi uveljavljenemu načinu pridelave paprike: prekrivanje tal s črno PE folijo, kapljično namakanje, opora po potrebi, redno obiranje plodov ...

3.2 Opazovanja in meritve

Višina rastlin: Sredi vegetacije z ocenami od 1 (zelo nizke) do 9 (zelo visoke), ocenimo relativno višino rastlin za vsako poskusno parcelo posebej. Končna ocena je povprečje ocen vseh treh ponovitev.

Oblika plodov: Obliko določimo z vizualno oceno najmanj desetih tehnološko zrelih plodov. Plodovi paprike so lahko ploščato okrogli, okrogli, prizmatični oz. zvonasti, trapezasti, srčasti, stožčasti ali dolgo stožčasti. Med babure uvrščamo ožje ali širše prizmatične plodove, trapezaste plodove, lahko tudi plodove nekoliko srčaste oblike.

Barva ploda v tehnološki zrelosti: Z vizualno oceno najmanj desetih tehnološko zrelih plodov določimo barvo in odtenek barve. V tehnološki zrelosti so bele babure lahko različnih odtenkov belo rumene ali zeleno rumene barve. Intenzivnost posamezne barve ocenimo z ocenami od 1 (zelo svetla) do 9 (zelo temna).

Barva ploda v fiziološki zrelosti: Z vizualno oceno posameznih fiziološko zrelih plodov določimo barvo in odtenek barve. V fiziološki zrelosti so bele babure običajno različnih odtenkov rdeče ali rumene barve.

Velikost in masa plodov: Velikost določimo z vizualno oceno najmanj desetih tehnološko zrelih plodov. Ocenjujemo z ocenami 1 (zelo majhni plodovi) do 9 (zelo veliki plodovi). Maso ploda izračunamo kot povprečno maso desetih povprečnih tržnih plodov in izrazimo v gramih.

Debelina mesa (perikarpa): Pri najmanj desetih tržnih tehnološko zrelih plodovih na prerezu ploda izmerimo debelino perikarpa. Debelino mesa izrazimo v razponu najpogosteje izmerjenih vrednosti v mm.

Število prekatov: Pri najmanj desetih tržnih tehnološko zrelih plodovih na prerezu ploda preštejemo število prekatov. Izrazimo v razponu najpogostejših števil.

Izenačenost plodov: Izenačenost oblike, velikosti, obarvanosti in drugih morfoloških značilnosti plodov določimo z vizualno oceno vseh plodov določene sorte ob vsaj 2 pobiranjih. Ocenjujemo z ocenami 1 (zelo izenačeni) do 9 (zelo neizenačeni).

Zgodnost: Zgodnost določimo na podlagi števila pobranih plodov in pridelka ob prvih dveh pobiranjih. Ocenjujemo z ocenami od 1 (zelo zgodne) do 9 (zelo pozne).

Pridelek: Pridelek je določen kot seštevek mase plodov vseh pobiranj. Pri vsaki sorti je prikazan povprečni pridelek vseh treh ponovitev. Ob pobiranju plodove, skladno s tržnim standardom, sortiramo v prvi in drugi razred ter odpad.

Občutljivost za bolezni, škodljivce in fiziološke motnje: V primeru pojava določene bolezni, škodljivca ali fiziološke motnje ocenimo občutljivost sorte z ocenami od 1 (zelo odporna) do 9 (zelo občutljiva).

Odpornost proti boleznim in škodljivcem: Informacije o odpornosti sorte na bolezni in škodljivce so povzete po katalogih semenskih hiš. Uporabljene oznake imajo naslednji pomen:

Tm = tobamovirusi: tobakov mozaik/Tobacco Mosaic Virus TMV, paradižnikov mozaik/Tomato Mosaic Virus ToMV in virus blage lisavosti paprik/Pepper Mild Mottle Virus PMMoV; patotipi 0 (=TMV 0), 1 (=TMV 1), 1-2 (=PMMV 1-2) in 1-2-3 (=PMMV 1-2-3),

PVY = krompirjev virus Y (Potato Virus Y), soj 0, 1 in 1-2,

CMV = kumarni mozaik (Cucumber Mosaic Virus),

TSWV = virus pegavosti in uvelosti paradižnika (Tomato Spotted Wilt Virus), rasa PO,

Pc = gniloba plodov paprike/paprikova plesen (*Phytophthora capsici*) in

Xcv = bakterijska pegavost paradižnika in paprike (*Xanthomonas campestris* pv. *vesicatoria*).

4 OPISI SORT

Alpina

Izvor semena: Semenarna Ljubljana

Dobavitelj semena za poskus: Semenarna Ljubljana

Rastline so srednje visoke. Plodovi so srednje izenačeni, ozko prizmatični ali trapezasti s 3 prekati, majhni (masa v tunelu 90 do 110 g, na prostem 80 do 90 g), debelo mesnati (debelina mesa 5 do 7 mm), v tehnološki zrelosti srednje do svetlo belo rumeni, v fiziološki zrelosti oranžno rdeči. Prvi plodovi dozoriijo srednje zgodaj do zgodaj. Pridelki v tunelu so nizki, na prostem povprečni. Sorta je nekoliko bolj občutljiva za pomanjkanje Ca. Odpornosti: niso znane.

Anita

Izvor semena: NS seme

Dobavitelj semena za poskus: KZ Lenart

Rastline so srednje visoke. Plodovi so srednje izenačeni do izenačeni, prizmatični ali trapezasti s 3 prekati, srednje veliki (masa v tunelu 90 do 120 g, na prostem 70 do 90 g), srednje do debelo mesnati (debelina mesa 5 do 6 mm), v tehnološki zrelosti svetlo belo rumeni, ob nižjih temperaturah lahko rahlo vijolični, v fiziološki zrelosti oranžno rdeči. Prvi plodovi dozoriijo srednje zgodaj do pozno. Pridelki v tunelu in na prostem so povprečni. Sorta je nekoliko bolj občutljiva za pomanjkanje Ca. Odpornosti: niso znane.

Apollo

Izvor semena: ZKI

Dobavitelj semena za poskus: Cvetlice Dornig

Hibridna sorta. Rastline so srednje visoke do visoke. Plodovi so izenačeni, široko prizmatični s 3 ali 4 prekati, srednje veliki (masa v tunelu 100 do 130 g), srednje mesnati (debelina mesa 4 do 6 mm), v tehnološki zrelosti svetlo belo rumeni do zeleno rumeni, v fiziološki zrelosti oranžno rdeči. Prvi plodovi dozoriijo srednje zgodaj. Pridelki v tunelu so povprečni. Odpornosti: Tm 0, 1, 1-2.

Atina

Izvor semena: NS seme

Dobavitelj semena za poskus: KZ Lenart

Sorta ni vpisana v EU katalog. Rastline so visoke. Plodovi so srednje izenačeni do izenačeni, široko prizmatični s 4 prekati, srednje veliki (masa v tunelu 110 do 130 g, na prostem 70-110 g), srednje mesnati (debelina mesa 4 do 6 mm), v tehnološki zrelosti srednje do svetlo belo rumeni, v fiziološki zrelosti oranžno rdeči. Prvi plodovi dozoriijo pozno. Pridelki v tunelu in na prostem so povprečni. Odpornosti: niso znane.

Balkonovka

Izvor semena: Sativa

Dobavitelj semena za poskus: Planta Prelesje

Rastline so nizke do zelo nizke. Plodovi so izenačeni, srčasti ali trapezasti z 2 ali 3 prekati, srednji do majhni (masa v tunelu 80 do 100 g), srednje mesnati (debelina mesa 4 do 5 mm), v tehnološki zrelosti svetlo belo rumeni, v fiziološki zrelosti oranžno rdeči. Prvi plodovi dozoriijo zgodaj. Pridelki v tunelu so nizki. Odpornosti: niso znane.

Belladonna

Izvor semena: Seminis

Dobavitelj semena za poskus: Semenarna Ljubljana

Hibridna sorta. Rastline so srednje visoke do visoke.

Plodovi so izenačeni, prizmatični s 3 ali 4 prekati, srednje veliki (masa v tunelu 110 do 140 g), srednje mesnati (debelina mesa 4 do 6 mm), v tehnološki zrelosti svetlo belo rumeni, v fiziološki zrelosti rumeni. Prvi plodovi dozoriijo srednje zgodaj do zgodaj. Pridelki v tunelu so povprečni, na prostem povprečni do visoki. Odpornosti: PVY 0, Tm 0.

Bianca

Izvor semena: Enza Zaden

Dobavitelj semena za poskus: Zeleni hit

Hibridna sorta. Rastline so srednje visoke. Plodovi so izenačeni, prizmatični s 4 prekati, srednje veliki (masa v tunelu 120 do 150 g, na prostem 80 do 100 g), srednje mesnati (debelina mesa 4 do 5 mm), v tehnološki zrelosti svetlo belo rumeni, v fiziološki zrelosti oranžno rdeči. Prvi plodovi dozoriijo srednje zgodaj. Pridelki v tunelu in na prostem so povprečni. Odpornosti: Tm 0.

BLK 8015

Izvor semena: Seminis

Dobavitelj semena za poskus: Cabo

Sorta ni vpisana v EU katalog. Hibridna sorta. Rastline so srednje visoke do visoke. Plodovi so izenačeni, trapezasti s 3 prekati, srednji do veliki (masa v tunelu 130 do 170 g), srednje do debelo mesnati (debelina mesa 5 do 6 mm), v tehnološki zrelosti svetlo zeleni. Prvi plodovi dozoriijo srednje zgodaj do zgodaj. Pridelki v tunelu so povprečni do visoki. Odpornosti: niso znane.

Blondy

Izvor semena: Syngenta

Dobavitelj semena za poskus: Olimp

Hibridna sorta. Rastline so srednje visoke. Plodovi so srednje izenačeni do izenačeni, prizmatični s 3 prekati, srednje veliki do veliki (masa v tunelu 130 do 160 g, na prostem 90 do 110 g), srednje mesnati (debelina mesa 4 do 6 mm), v tehnološki zrelosti svetlo belo rumeni, v fiziološki zrelosti rumeni. Prvi plodovi dozoriijo srednje zgodaj do zgodaj. Pridelki v tunelu so visoki, na prostem povprečni. Odpornosti: PVY 0.

Boni

Izvor semena: ZKI

Dobavitelj semena za poskus: Cvetlice Dornig

Rastline so visoke. Plodovi so srednje izenačeni, prizmatični ali trapezasti s 3 ali 4 prekati, srednje veliki (masa v tunelu 80 do 120 g), tanko do srednje mesnati (debelina mesa 3 do 5 mm), v tehnološki zrelosti svetlo do zelo svetlo belo do zeleno rumeni, v fiziološki zrelosti oranžno rdeči. Prvi plodovi dozoriijo srednje zgodaj do pozno. Pridelki v tunelu so povprečni. Odpornosti: niso znane.

Brilliant

Izvor semena: ZKI

Dobavitelj semena za poskus: Cvetlice Dornig

Hibridna sorta. Rastline so srednje visoke do visoke. Plodovi so srednje izenačeni do izenačeni, ozko prizmatični ali trapezasti s 3 prekati, srednje veliki (masa v tunelu 90 do 110 g), tanko do srednje mesnati (debelina mesa 3 do 5 mm), v tehnološki zrelosti svetlo belo rumeni, v fiziološki zrelosti oranžno rdeči. Prvi plodovi dozoriijo srednje zgodaj. Pridelki v tunelu so povprečni. Odpornosti: Tm 0, 1, 1-2.

Buketna 1

Izvor semena: NS seme

Dobavitelj semena za poskus: KZ Lenart

Sorta ni vpisana v EU katalog. Rastline so nizke. Plodovi so srednje izenačeni, srčasti ali trapezasti z 2 ali 3 prekati, srednji do majhni (masa v tunelu 80 do 100 g), srednje mesnati (debelina mesa 4 do 5 mm), v tehnološki zrelosti svetlo belo rumeni, v fiziološki zrelosti oranžno rdeči. Prvi plodovi dozoriijo srednje zgodaj do pozno. Pridelki v tunelu so nizki. Odpornosti: niso znane.

CLX 2645

Izvor semena: Clause

Dobavitelj semena za poskus: Cabo

Sorta ni vpisana v EU katalog. Hibridna sorta. Rastline so srednje visoke do visoke. Plodovi so izenačeni, prizmatični s 3 ali 4 prekati, srednji do veliki (masa v tunelu 110 do 150 g), srednje do debelo mesnati (debelina mesa 5 do 6 mm), v tehnološki zrelosti srednje do svetlo zeleno rumeni, v fiziološki zrelosti rumeni. Prvi plodovi dozoriijo srednje zgodaj. Pridelki v tunelu so povprečni do visoki. Odpornosti: niso znane.

CLX 5632

Izvor semena: Clause

Dobavitelj semena za poskus: Cabo

Sorta ni vpisana v EU katalog. Hibridna sorta. Rastline so srednje visoke do visoke. Plodovi so izenačeni, prizmatični s 3 ali 4 prekati, srednji do veliki (masa v tunelu 100 do 140 g), srednje do debelo mesnati (debelina mesa 5 do 6 mm), v tehnološki zrelosti srednje do svetlo zeleno rumeni. Prvi plodovi dozoriijo srednje zgodaj do pozno. Pridelki v tunelu so povprečni do visoki. Odpornosti: niso znane.

D 11000

Izvor semena: Esasem

Dobavitelj semena za poskus: Cabo

Hibridna sorta. Rastline so visoke. Plodovi so izenačeni, trapezasti s 3 do 4 prekati, veliki (masa v tunelu 110 do 150 g), srednje mesnati (debelina mesa 4 do 5 mm), v tehnološki zrelosti svetlo belo rumeni. Prvi plodovi dozoriijo srednje zgodaj do pozno. Pridelki v tunelu so povprečni. Odpornosti: Xcv.

D 11200

Izvor semena: Esasem

Dobavitelj semena za poskus: Cabo

Hibridna sorta. Rastline so srednje visoke do visoke.

Plodovi so izenačeni, trapezasti do srčasti z 2 do 4

prekati, srednje veliki (masa v tunelu 90 do 120 g),

srednje mesnati (debelina mesa 4 do 5 mm), v

tehnološki zrelosti svetlo belo rumeni. Prvi plodovi dozoriijo srednje zgodaj

do zgodaj. Pridelki v tunelu so povprečni. Odpornosti: Xcv.

Danubius (PP10676)

Izvor semena: Sakata

Dobavitelj semena za poskus: Semenarna Ljubljana

Hibridna sorta. Rastline so srednje visoke do visoke.

Plodovi so izenačeni do zelo izenačeni, trapezasti ali

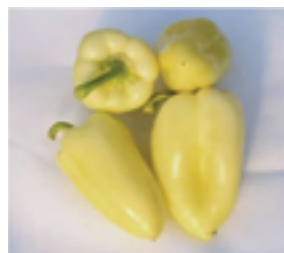
srčasti z 2 ali 3 prekati, srednje veliki (masa v tunelu

90 do 120 g), srednje mesnati (debelina mesa 4 do

5 mm), v tehnološki zrelosti srednje do svetlo belo rumeni, v fiziološki zrelosti

oranžno rdeči. Prvi plodovi dozoriijo srednje zgodaj do zgodaj. Pridelki v

tunelu so povprečni. Odpornosti: niso znane.

Delta

Izvor semena: De Ruitter

Dobavitelj semena za poskus: Agrocasol plus

Hibridna sorta. Rastline so srednje visoke do visoke.

Plodovi so srednje izenačeni, ozko prizmatični ali

trapezasti s 3 do 4 prekati, srednje veliki do veliki

(masa v tunelu 120 do 150 g), srednje mesnati

(debelina mesa 5 mm), v tehnološki zrelosti svetlo belo rumeni, v fiziološki

zrelosti oranžno rdeči. Prvi plodovi dozoriijo pozno. Pridelki v tunelu so

povprečni. Odpornosti: Tm 0, 1, 1-2.

Františka

Izvor semena: Sativa

Dobavitelj semena za poskus: Planta Prelesje

Rastline so srednje visoke do visoke. Plodovi so izenačeni, srčasti s 3 prekati, srednje veliki do majhni (masa v tunelu 70 do 90 g), srednje mesnati (debelina mesa 4 do 5 mm), v tehnološki zrelosti srednje do svetlo belo rumeni, v fiziološki zrelosti oranžno rdeči. Prvi plodovi dozoriijo srednje zgodaj do pozno. Pridelki v tunelu so nizki. Odpornosti: niso znane.

Gelber Block

Izvor semena: Austrostaat

Dobavitelj semena za poskus: Agrostaat

Rastline so srednje visoke. Plodovi so srednje izenačeni, ozko prizmatični z 2 do 4 prekati, srednje veliki (masa v tunelu 90 do 120 g), debelo mesnati (debelina mesa 5 do 7 mm), v tehnološki zrelosti srednje belo rumeni, v fiziološki zrelosti oranžno rdeči. Prvi plodovi dozoriijo srednje zgodaj. Pridelki v tunelu so nizki, na prostem povprečni. Odpornosti: niso znane.

KT-1

Izvor semena: Nirit Seeds

Dobavitelj semena za poskus: Semenarna Ljubljana

Sorta ni vpisana v EU katalog. Hibridna sorta. Rastline so srednje visoke do visoke. Plodovi so izenačeni, trapezasti s 3 do 4 prekati, srednje veliki (masa v tunelu 90 do 110 g), srednje mesnati (debelina mesa 4 do 5 mm), v tehnološki zrelosti svetlo do zelo svetlo belo rumeni, v fiziološki zrelosti oranžno rdeči. Prvi plodovi dozoriijo pozno. Pridelki v tunelu so povprečni. Odpornosti: niso znane.

Laguna (PP10674)

Izvor semena: Sakata

Dobavitelj semena za poskus: Semenarna Ljubljana
Hibridna sorta. Rastline so visoke. Plodovi so izenačeni, trapezasti s 3 prekati, srednje veliki do veliki (masa v tunelu 110 do 140 g), srednje mesnati (debelina mesa 4 do 5 mm), v tehnološki zrelosti srednje do svetlo belo rumeni, v fiziološki zrelosti oranžno rdeči. Prvi plodovi dozoriijo srednje zgodaj do pozno. Pridelki v tunelu so povprečni. Odpornosti: niso znane.

Madonna

Izvor semena: Clause

Dobavitelj semena za poskus: Cabo
Hibridna sorta. Rastline so srednje visoke do visoke. Plodovi so srednje izenačeni do izenačeni, ozko prizmatični s 3 prekati, srednje veliki (masa v tunelu 100 do 140 g), srednje mesnati (debelina mesa 4 do 6 mm), v tehnološki zrelosti svetlo belo rumeni, v fiziološki zrelosti oranžno rdeči. Prvi plodovi dozoriijo srednje zgodaj do zgodaj. Pridelki v tunelu so povprečni. Sorta je nekoliko bolj občutljiva za plitvo pokanje kože. Odpornosti: niso znane.

Maradonna

Izvor semena: Seminis

Dobavitelj semena za poskus: Semenarna Ljubljana
Hibridna sorta. Rastline so visoke. Plodovi so izenačeni, ozko prizmatični s 3 ali 4 prekati, srednje veliki do veliki (masa v tunelu 120 do 160 g), srednje mesnati (debelina mesa 4 do 5 mm), v tehnološki zrelosti svetlo do zelo svetlo belo rumeni, v fiziološki zrelosti rumeni. Prvi plodovi dozoriijo srednje zgodaj. Pridelki v tunelu so povprečni. Odpornosti: Tm 0.

Novosadska bela babura

Izvor semena: NS seme

Dobavitelj semena za poskus: KZ Lenart

Sorta ni vpisana v EU katalog. Rastline so nizke. Plodovi so srednje izenačeni do izenačeni, ozko prizmatični s 3 do 5 prekati, majhni (masa v tunelu 70 do 80 g), tanko do srednje mesnati (debelina mesa 3 do 5 mm), v tehnološki zrelosti svetlo do zelo svetlo zeleno rumeni, v fiziološki zrelosti oranžno rdeči. Prvi plodovi dozoriijo srednje zgodaj do pozno. Pridelki v tunelu in na prostem so nizki. Odpornosti: niso znane.

PP10678

Izvor semena: Sakata

Dobavitelj semena za poskus: Semenarna Ljubljana

Hibridna sorta. Rastline so srednje visoke do visoke. Plodovi so srednje izenačeni do izenačeni, srčasti z 2 ali 3 prekati, veliki (masa v tunelu 70 do 110 g), tanko mesnati (debelina mesa 3 do 4 mm), v tehnološki zrelosti svetlo belo rumeni do zeleno rumeni. Prvi plodovi dozoriijo srednje zgodaj do pozno. Pridelki v tunelu so povprečni. Odpornosti: niso znane.

Ramona

Izvor semena: Cora Seeds

Dobavitelj semena za poskus: HP hibrid

Hibridna sorta. Rastline so srednje visoke do visoke. Plodovi so izenačeni, trapezasti s 3 prekati, srednje veliki do veliki (masa v tunelu 110 do 140 g), srednje mesnati (debelina mesa 5 do 6 mm), v tehnološki zrelosti svetlo belo rumeni, v fiziološki zrelosti oranžno rdeči. Prvi plodovi dozoriijo zgodaj do zelo zgodaj. Pridelki v tunelu so povprečni do visoki. Sorta je nekoliko bolj občutljiva za plitvo pokanje kože. Odpornosti: Tm 1-2.

Salana

Izvor semena: Sakata

Dobavitelj semena za poskus: Semenarna Ljubljana
Hibridna sorta. Rastline so srednje visoke. Plodovi so izenačeni, trapezasti s 3 prekati, srednje veliki do veliki (masa v tunelu 110 do 150 g), srednje mesnati (debelina mesa 4 do 6 mm), v tehnološki zrelosti svetlo belo rumeni, v fiziološki zrelosti rumeni. Prvi plodovi dozoriijo zgodaj. Sorta je nekoliko bolj občutljiva za plitvo pokanje kože. Pridelki v tunelu so povprečni. Odpornosti: Tm 0.

Silba

Izvor semena: Clause

Dobavitelj semena za poskus: Cabo

Hibridna sorta. Rastline so srednje visoke. Plodovi so izenačeni, ozko prizmatični ali trapezasti s 3 prekati, srednje veliki (masa v tunelu 100 do 140 g), srednje mesnati (debelina mesa 4 do 6 mm), v tehnološki zrelosti svetlo belo rumeni, v fiziološki zrelosti oranžno rdeči. Prvi plodovi dozoriijo srednje zgodaj. Pridelki v tunelu so povprečni do nizki. Odpornosti: niso znane.

Soroksari

Izvor semena: Sativa

Dobavitelj semena za poskus: Planta Prelesje

Rastline so srednje visoke do nizke. Plodovi so srednje izenačeni prizmatični ali trapezasti s 3 ali 4 prekati, srednje veliki do majhni (masa v tunelu 90 do 110 g), srednje mesnati (debelina mesa 5 do 6 mm), v tehnološki zrelosti srednje do svetlo belo rumeni, v fiziološki zrelosti oranžno rdeči. Prvi plodovi dozoriijo srednje zgodaj do zgodaj. Pridelki v tunelu so nizki, na prostem povprečni do visoki. Sorta je nekoliko bolj občutljiva za pomanjkanje Ca. Odpornosti: niso znane.

SRX 20/104

Izvor semena: Royal Seeds

Dobavitelj semena za poskus: Semina

Sorta ni vpisana v EU katalog. Hibridna sorta. Rastline so srednje visoke do visoke. Plodovi so srednje izenačeni do izenačeni, trapezasti s 3 prekati, srednje veliki (masa v tunelu 90 do 110 g), srednje mesnati (debelina mesa 4 do 5 mm), v tehnološki zrelosti svetlo belo rumeni. Prvi plodovi dozoriijo srednje zgodaj do pozno. Pridelki v tunelu so povprečni do nizki. Odpornosti: niso znane.

Šorokšari

Izvor semena: NS seme

Dobavitelj semena za poskus: KZ Lenart

Sorta ni vpisana v EU katalog. Rastline so srednje visoke. Plodovi so srednje izenačeni, trapezasti s 3 prekati, srednje veliki do majhni (masa v tunelu 90 do 110 g), srednje do debelo mesnati (debelina mesa 5 do 6 mm), v tehnološki zrelosti svetlo belo rumeni, v fiziološki zrelosti oranžno rdeči. Prvi plodovi dozoriijo srednje zgodaj. Pridelki v tunelu so nizki, na prostem povprečni. Sorta je nekoliko bolj občutljiva za pomanjkanje Ca. Odpornosti: niso znane.

Vedrana

Izvor semena: Enza Zaden

Dobavitelj semena za poskus: Zeleni hit

Hibridna sorta. Rastline so srednje visoke. Plodovi so srednje izenačeni do izenačeni, ozko prizmatični ali trapezasti s 3 prekati, veliki (masa v tunelu 130 do 160 g, na prostem 90 do 100 g), srednje do debelo mesnati (debelina mesa 4 do 6 mm), v tehnološki zrelosti svetlo do zelo svetlo zeleno rumeni, v fiziološki zrelosti oranžno rdeči. Prvi plodovi dozoriijo zgodaj. Pridelki v tunelu in na prostem so povprečni do visoki. Sorta je nekoliko bolj občutljiva za pomanjkanje Ca in plitvo pokanje kože. Odpornosti: TM 0, 1, 1-2.

Vranjska

Izvor semena: NS seme

Dobavitelj semena za poskus: KZ Lenart

Sorta ni vpisana v EU katalog. Rastline so srednje visoke. Plodovi so srednje izenačeni, prizmatični s 3 prekati, srednje veliki (masa v tunelu 80 do 110 g), srednje mesnati (debelina mesa 4 do 6 mm), v tehnološki zrelosti svetlo belo rumeni do zeleno rumeni, v fiziološki zrelosti oranžno rdeči. Prvi plodovi dozoriijo srednje zgodaj. Pridelki v tunelu so povprečni do nizki. Odpornosti: niso znane.

Whitney

Izvor semena: Bejo Zaden

Dobavitelj semena za poskus: Agrocasol plus

Hibridna sorta. Rastline so srednje visoke do visoke. Plodovi so izenačeni, trapezasti ali srčasti s 3 ali 4 prekati, srednje veliki (masa v tunelu 80 do 110 g), srednje mesnati (debelina mesa 4 do 5 mm), v tehnološki zrelosti svetlo belo rumeni, v fiziološki zrelosti oranžno rdeči. Prvi plodovi dozoriijo srednje zgodaj do pozno. Pridelki v tunelu so povprečni. Odpornosti: niso znane.

Žlutasek

Izvor semena: Sativa

Dobavitelj semena za poskus: Planta Prelesje

Hibridna sorta. Rastline so srednje visoke do visoke. Plodovi so srednje izenačeni do izenačeni, ozko prizmatični ali trapezasti s 3 ali 4 prekati, srednje veliki do veliki (masa v tunelu 110 do 140 g), srednje do debelo mesnati (debelina mesa 5 do 6 mm), v tehnološki zrelosti srednje do svetlo belo rumeni do zeleno rumeni, v fiziološki zrelosti oranžno rdeči. Prvi plodovi dozoriijo srednje zgodaj do zgodaj. Pridelki v tunelu so povprečni, na prostem povprečni do visoki. Sorta je bolj občutljiva za pomanjkanje Ca. Odpornosti: niso znane.

Preglednica 1: Lastnosti sort paprike, ki so bile na Kmetijskem inštitutu Slovenije preskušane v letih 2006, 2007, 2013 in 2014

IME SORTE	IZVOR	DOBAVITELJ	RASTLINA	oblika	barva v tehnološki zrelosti	barva v fiziološki zrelosti	PLOD	masa (g)	debelina mesa (mm)	število prelatov	izenačenost	PRIDELEK v tunelu na prostem	ODPORNOSTI proti boleznim po katalogih	OPOMBE
Alpina	Semenarna NS Seme	Semenarna KZ Lenart	srednja višina	 ozko prizmatičen + trapezast	srednje do svetlo belo rumena	oranižno rdeča	majhna	90-110	5-7	3	srednja	nizek povprečen	/	nekoliko bolj občutljiva za pomankanje Ca
Anita	ZKI	Cvetlice Dornig	srednja do visoka	 prizmatičen + trapezast	svetlo belo rumena	oranižno rdeča	srednja	90-120	5-6	3	srednja do dobra	povprečen	/	nekoliko bolj občutljiva za pomankanje Ca
Apollo	ZKI	Cvetlice Dornig	srednja do visoka	 široko prizmatičen	svetlo zeleno rumena	oranižno rdeča	srednja	100-130	4-6	3-4	dobra	povprečen do visok	/	Tm 0, 1, 1-2 hibrid
Atina	NS Seme	KZ Lenart	visoka	 široko prizmatičen	srednje do svetlo belo rumena	oranižno rdeča	srednja	110-130	4-6	4	srednja do dobra	povprečen	/	ni vpisana v EU katalog; ob nižjih temperaturah na plodu izražen antocian
Balkonovka	Saitva	Planta	nizka do zelo nizka	 srčast + trapezast	svetlo belo rumena	oranižno rdeča	srednja do majhna	80-100	4-5	2-3	dobra	nizek	/	
Beiladonna	Seminis Enza Zaden	Semenarna Zeleni hit	srednja do visoka	 prizmatičen	svetlo belo rumena	rumena	srednja	110-140	4-6	3-4	dobra	povprečen	PVY 0, Tm 0	hibrid
Bianca	Seminis Zaden	Zeleni hit	srednja do visoka	 prizmatičen	svetlo belo rumena	oranižno rdeča	srednja	120-150	4-5	4	dobra	povprečen	Tm 0	hibrid
BLK 8015	Seminis Syngenta	Cabo	srednja do visoka	 trapezast	svetlo zelena	/	srednja do velika	130-170	5-6	3	dobra	povprečen do visok	/	hibrid; ni vpisana v EU katalog
Blondy	Syngenta	Olimp	srednja do visoka	 prizmatičen	svetlo belo rumena	rumena	srednja do velika	130-160	4-6	3	srednja do dobra	visok povprečen	PVY 0	hibrid
Boni	ZKI	Cvetlice Dornig	visoka	 prizmatičen + trapezast	svetlo do zelo svetlo belo rumena do zeleno rumena	oranižno rdeča	srednja	80-120	3-5	3-4	srednja	povprečen	/	
Brilliant	ZKI	Cvetlice Dornig	srednja do visoka	 ozko prizmatičen + trapezast	svetlo belo rumena	oranižno rdeča	srednja	90-110	3-5	3	srednja do dobra	povprečen	/	Tm 0, 1, 1-2 hibrid
Buketna 1	NS Seme	KZ Lenart	nizka	 srčast + trapezast	svetlo belo rumena	oranižno rdeča	srednja do majhna	80-100	4-5	2-3	srednja	nizek	/	ni vpisana v EU katalog
CLX 2645	Clause	Cabo	srednja do visoka	 prizmatičen	srednje do svetlo zeleno rumena	rumena	srednja do velika	110-150	5-6	3-4	dobra	povprečen do visok	/	hibrid; ni vpisana v EU katalog
CLX 5632	Clause	Cabo	srednja do visoka	 prizmatičen	srednje do svetlo zeleno rumena	/	srednja do velika	100-140	5-6	3-4	dobra	povprečen do visok	/	hibrid; ni vpisana v EU katalog
D 11000	Easem	Cabo	visoka	 trapezast	svetlo belo rumena	/	velika	110-150	4-5	3-4	dobra	povprečen	/	Xcv hibrid
D 11200	Easem	Cabo	srednja do visoka	 trapezast do srčast	svetlo belo rumena	/	srednja	90-120	4-5	2-4	dobra	povprečen	/	Xcv hibrid
Danubius (PP10676)	Sakata	Semenarna plus	srednja do visoka	 trapezast	srednje do svetlo belo rumena	oranižno rdeča	srednja	90-120	4-5	2-3	dobra do zelo dobra	povprečen	/	hibrid
Delta	De Ruitter	Agrocosol plus	srednja do visoka	 ozko prizmatičen + trapezast	svetlo belo rumena	oranižno rdeča	srednja do velika	120-150	5	3-4	srednja	povprečen	/	Tm 0, 1, 1-2 hibrid

Františka	Sativa	Planta	srednja do visoka	srednja do pozna		srdčast	srednje do belo rumena	oranžno rdeča	srednja do majhna	70-90	4-5	3	dobra	nizek	/	/
Geiber Block	Austroasaat	Agrosaat	srednja	srednja		ozko prizmatičen	srednje belo rumena	oranžno rdeča	srednja	90-120	5-7	2-4	srednja	nizek	povprečen	/
KT-1	Nirit	Semenarna	srednja do visoka	pozna		trapezast	svetlo do zelo svetlo belo rumena	oranžno rdeča	srednja	90-110	4-5	3-4	dobra	povprečen	/	hibrid; ni vpisana v EU katalog
Laguna (PP10674)	Sakata	Semenarna	visoka	srednja do pozna		trapezast	srednje do svetlo belo rumena	oranžno rdeča	srednja do velika	110-140	4-5	3	dobra	povprečen	/	hibrid
Madonna	Clause	Cabo	srednja do visoka	srednja do zgodna		ozko prizmatičen	svetlo belo rumena	oranžno rdeča	srednja	100-140	4-6	3	srednja do dobra	povprečen	/	hibrid
Maradonna	Seminis	Semenarna	visoka	srednja		prizmatičen	svetlo do zelo svetlo belo rumena	rumena	srednja do velika	120-160	4-5	3-4	dobra	povprečen	/	hibrid
Novosadska bela babura	NS Seme	KZ Lenart	nizka	srednja do pozna		ozko prizmatičen	svetlo do zelo svetlo zeleno rumena	oranžno rdeča	majhna	70-80	3-5	3	srednja do dobra	nizek	/	ni vpisana v EU katalog
PP10678	Sakata	Semenarna	srednja do visoka	srednja do pozna		srdčast	svetlo belo rumena do zeleno rumena	/	velika	70-110	3-4	2-3	srednja do dobra	povprečen	/	hibrid
Ramona	Cora	HP Hibrid	srednja do visoka	zgodna do zelo zgodna		trapezast	svetlo belo rumena	oranžno rdeča	srednja do velika	110-140	5-6	3	dobra	povprečen do visok	/	hibrid
Salana	Sakata	Semenarna	srednja	zgodna		trapezast	svetlo belo rumena	rumena	srednja do velika	110-150	4-6	3	dobra	povprečen	/	hibrid
Silba	Clause	Cabo	srednja	srednja		ozko prizmatičen + trapezast	svetlo belo rumena	oranžno rdeča	srednja	100-140	4-6	3	dobra	povprečen do nizek	/	hibrid
Soroksari	Sativa	Planta	srednja do nizka	srednja do zgodna		prizmatičen + trapezast	srednje do svetlo belo rumena	oranžno rdeča	srednja do majhna	90-110	5-6	3-4	srednja	nizek	povprečen do visok	nekoliko bolj občutljiva za pomanjkanje Ca
SRX 20/104	Royal Seeds	Semina	srednja do visoka	srednja do pozna		trapezast	svetlo belo rumena	/	srednja	90-110	4-5	3	srednja do dobra	povprečen do nizek	/	hibrid
Šorokšari	NS Seme	KZ Lenart	srednja	srednja		trapezast	svetlo belo rumena	oranžno rdeča	srednja do majhna	90-110	5-6	3	srednja	nizek	povprečen	ni vpisana v EU katalog
Vedrana	Enza Zaden	Zeleni hit	srednja	zgodna		ozko prizmatičen	svetlo do zelo svetlo zeleno rumena	oranžno rdeča	velika	130-160	4-6	3	srednja do dobra	povprečen do visok	/	hibrid
Vranjska	NS Seme	KZ Lenart	srednja	srednja		prizmatičen	svetlo belo rumena do zeleno rumena	oranžno rdeča	srednja	80-110	4-6	3	srednja	povprečen do visok	/	ni vpisana v EU katalog
Whitney	Bejo Zaden	Agrocasol plus	srednja do visoka	srednja do pozna		trapezast + srdčast	svetlo belo rumena	oranžno rdeča	srednja	80-110	4-5	3-4	dobra	povprečen	/	hibrid
Žlutasek	Sativa	Planta	srednja do visoka	srednja do zgodna		ozko prizmatičen + trapezast	srednje do svetlo belo rumena do zeleno rumena	oranžno rdeča	srednja do velika	110-140	5-6	3-4	srednja do dobra	povprečen do visok	/	hibrid; bolj občutljiva za pomanjkanje Ca

5 PRIDELAVA NA PROSTEM IN V ZAŠČITENEM PROSTORU

V letu 2014 smo v Jabljah pri Trzinu tri sorte paprike bele babure preskušali tako na prostem kot v neogrevanem polvisokem tunelu. V nadaljevanju so primerjalno prikazani rezultati za pridelavo na prostem in v tunelu.

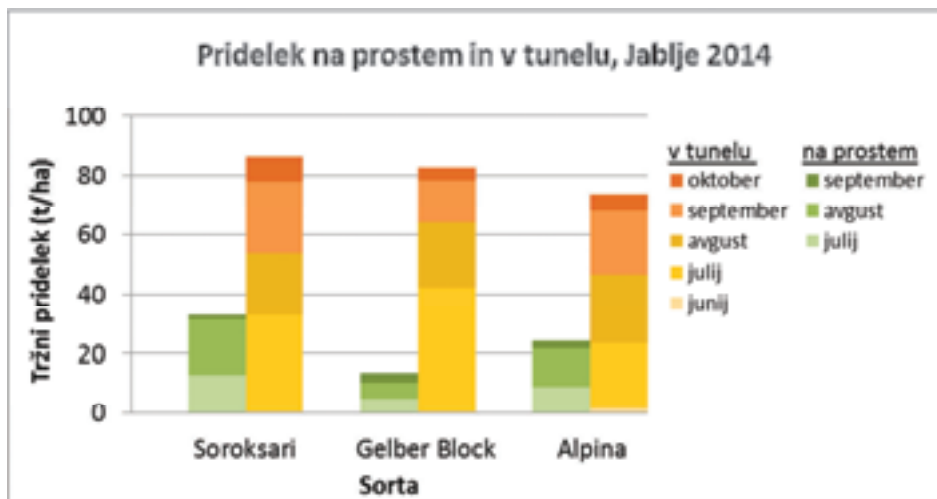
Presajanje sadik paprike v neogrevane zaščitene prostore lahko pri nas ob običajnih letih opravimo v drugi ali tretji dekadi aprila, na prosto pa v prvi ali drugi dekadi maja. V toplejših območjih (Brežiško-Krško polje) v sicer neogrevane tunele z dodatno toplotno izolacijo nekateri pridelovalci presajajo že v marcu. Zgodnejše presajanje, v primeru da rastlinam ne zagotovimo ustreznih temperatur, ne prinaša posebne prednosti, t.j. zgodnejšega začetka pobiranja in večjega pridelka, saj se rastline pri nižjih temperaturah le počasi razvijajo. Ob prezgodnjem presajanju se pogosto zgodi, da se zaradi nizkih temperatur razvoj rastlin ustavi, rastline »zakrknjejo« in kasneje potrebujejo precej časa, da ponovno začnejo z rastjo.

Začetek pobiranja v neogrevanih zaščitelih prostorih ob običajnih terminih presajanja je pri zgodnejših sortah najpogosteje v drugi ali tretji dekadi junija, na prostem pa šele sredi julija.

Zadnje pobiranje v neogrevanih zaščitelih prostorih je običajno v prvi ali drugi dekadi oktobra, na prostem pa že v tretji dekadi septembra.

Tržni pridelki se pri sezonski pridelavi v neogrevanih zaščitelih prostorih v povprečju gibljejo med 60 in 100 t/ha, ob izjemnih letih pa tudi okoli 150 t/ha. Najrodnejše sorte v neogrevanih zaščitelih prostorih dosežejo med 100 in 120 t/ha, v izjemnih letih pa tudi do 170 t/ha tržnega pridelka. Pri pridelavi na prostem se povprečni tržni pridelki gibljejo med 15 in 30 t/ha, ob ugodnih letih pa tudi do 40 t/ha. Najrodnejše sorte na prostem v običajnih letih dosežejo med 30 in 40 t/h. V Grafu 1 so prikazani pridelki treh tujeprašnih sort na prostem in v tunelu v letu 2014 v Jabljah pri Trzinu. Pri vseh treh sortah so bili tržni pridelki na prostem veliko manjši kot pri pridelavi v tunelu – pridelki na prostem so znašali le med 18 in 43 % pridelka teh sort v tunelu. Razlog za nižje pridelke na prostem kot v tunelu je manjše število pobranih plodov, manjša masa plodov in večji delež odpadnih plodov (Graf 4). Na

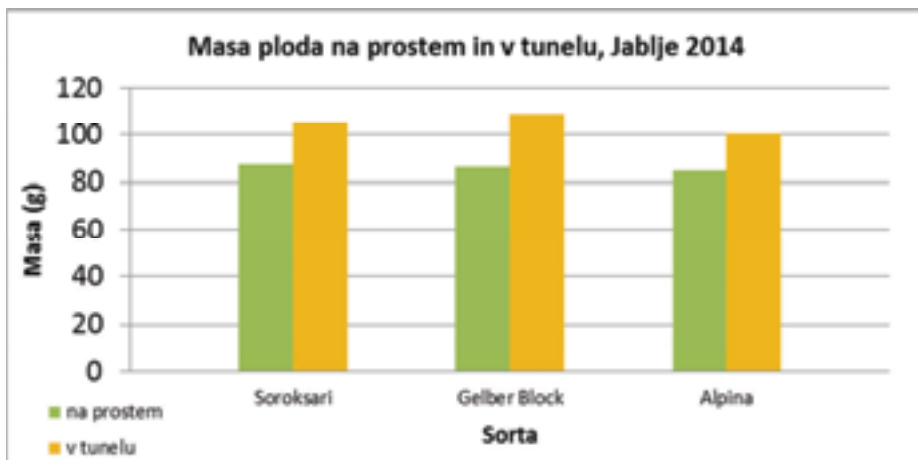
prostem smo, odvisno od sorte, v povprečju z rastline pobrali med 3 in 8 plodov, v tunelu pa med 16 in 20 plodov (Graf 2). Masa posameznih plodov je bila na prostem v povprečju za 20 % nižja kot v tunelu (Graf 3). Tudi delež odpadnih plodov je bil na prostem nekoliko večji kot v tunelu in se je, odvisno od sorte, na prostem gibal med 23 in 27 % v tunelu pa med 18 in 23 % (Graf 4).

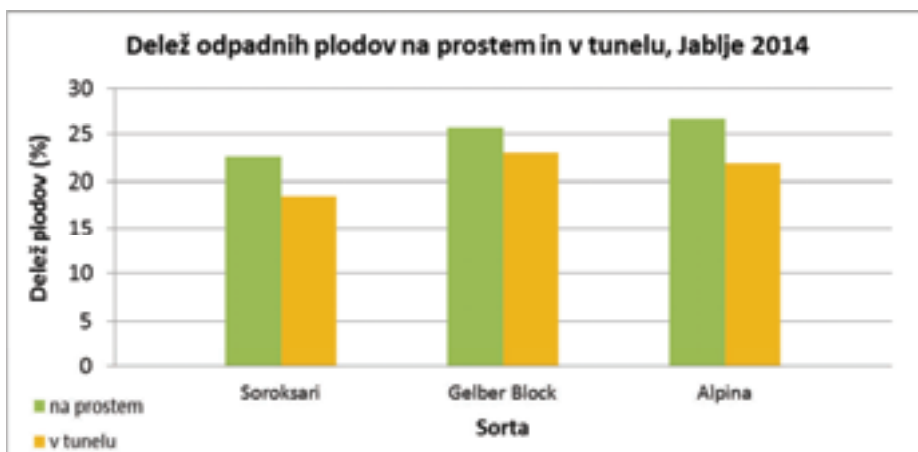
Graf 1: Tržni pridelki treh sort paprike bele babure v Jابلjah v letu 2014 na prostem in v tunelu

Graf 2: Povprečno število obranih plodov na rastlino pri treh sortah paprike bele babure v Jابلjah v letu 2014 na prostem in v tunelu

Graf 3: Povprečna masa ploda pri treh sortah paprike bele babure v Jabljah v letu 2014 na prostem in v tunelu

Graf 4: Delež odpadnih plodov pri treh sortah paprike bele babure v Jabljah v letu 2014 na prostem in v tunelu

6 REZULTATI PO POSKUSNIH LOKACIJAH

Sorte paprike v tipu bele babure smo v letih 2013 in 2014 preskušali na treh lokacijah v različnih pridelovalnih območjih in sicer v Osrednjeslovenski regiji v Jabljah pri Trzinu, na severnem primorskem v Goriški regiji v Šempetru pri Novi Gorici in v vzhodni Sloveniji v Podravski regiji na Ptujju. Na vseh treh lokacijah so bili poskusi v obeh letih zastavljeni v neogrevanih visokih tunelih, m v letu 2014 pa smo v Jabljah in v Šempetru z nekaterimi tujeprašnimi sortami poskuse izvedli tudi na prostem. V letu 2006 smo poskuse izvedli v Šempetru pri Novi Gorici, v Pomurju v Rakičanu in na Dolenjskem v Novem mestu, kjer so bili poskusi zastavljeni tudi v letu 2007. V tem letu smo poskuse izvedli tudi v Jabljah in na Goriškem v Ajdovščini. Tudi poskusi v teh dveh letih so bili, razen poskusa v Rakičanu, ki je potekal na prostem, zastavljeni v neogrevanih visokih tunelih. V nadaljevanju so rezultati poskusov prikazani za vsako lokacijo posebej. Ločeno so podani pridelki pri pridelavi v tunelih in na prostem. Pridelki tržnih plodov in vseh plodov skupaj so prikazani v odstotkih glede na povprečje posameznega poskusa. Za vsako sorto so prikazani tudi deleži pridelka po posameznih kategorijah kakovosti in po posameznih mesecih pobiranja.

Slika 3: Preskušanje sort paprike v tipu bele babure v neogrevanem visokem tunelu v Jabljah pri Trzinu, 2014

6.1 Jablje pri Trzinu

Pridelovanje v neogrevanem visokem tunelu

Leto: 2014

Prejšnji posevek: česen

Gnojenje: 20 t/ha hlevski gnoj, 150 kg/ha N, 120 kg/ha P₂O₅, 300 kg/ha K₂O

dognojevanje: fertigacija: 109 kg/ha N, 60 kg/ha P₂O₅, 200 kg/ha K₂O,

30 kg/ha MgO; foliarno: 15,5 kg/ha N, 19 kg/ha CaO

Prekrivanje tal s črno PE folijo; kapljično namakanje; opora – horizontalna mreža

Gostota sajenja: 70 cm x 30 cm; 47.419 rastlin/ha

Setev : 24.02.2014, presajanje: 23.04.2014, pobiranje: 11-krat, 23.06. - 09.10.2014

Zasnova poskusa: naključni blok v 3 ponovitvah, osnovna parcela 2,10 m²

SORTA	Zgodnost 3=zgodna 7=pozna	PRIDELEK									
		Razred %			Mesec %					Tržni (% od povprečja)	Skupni (% od povprečja)
		I.	II.	Odpad	6	7	8	9	10		
Alpina	7	73	22	4	0	50	25	17	8	67%	76%
Apollo	4	75	22	3	1	45	25	21	8	126%	124%
Balkonovka	8	60	28	13	0	58	10	16	16	56%	61%
Belladonna	4	77	20	3	1	48	20	20	10	118%	116%
BLK 8015	4	78	18	4	1	54	23	15	7	118%	116%
Boni	5	76	20	4	1	52	25	18	5	99%	98%
Brilliant	5	76	21	3	1	50	20	18	11	97%	95%
CLX 2645	5	77	19	4	1	50	18	22	8	120%	119%
D11000	5	79	17	4	1	53	24	14	8	106%	105%
D11200	3	79	17	4	1	57	25	10	7	115%	114%
Danubius (PP10676)	4	79	16	4	1	51	27	14	7	104%	103%
Františka	7	63	28	9	0	47	23	19	10	67%	70%
Gelber Block	8	60	28	13	0	58	10	16	16	58%	66%
Laguna (PP10674)	4	84	14	2	1	47	21	19	11	115%	112%
Madonna	4	82	15	4	2	49	22	21	6	117%	116%
PP10678	7	73	22	4	0	50	25	17	8	94%	93%
Ramona	2	83	14	3	2	48	19	22	10	122%	121%
Salana	3	79	17	4	2	52	18	20	7	118%	117%
Silba	3	77	19	3	2	49	21	20	8	98%	96%
Soroksari	7	63	28	9	0	47	23	19	10	60%	66%
Vedrana	3	82	16	2	2	49	16	24	10	117%	113%
Whitney	8	76	21	3	0	53	25	15	7	104%	102%
Žlutasek	5	81	18	1	1	49	22	20	9	103%	99%

Povprečni pridelek (t/ha)

142,66 149,73

Leto: 2013

Prejšnji posevek: česen

Gnojenje: 20 t/ha hlevski gnoj, 143 kg/ha N, 112 kg/ha P₂O₅, 288 kg/ha K₂O
 dognojevanje: fertigacija: 63 kg/ha N, 112 kg/ha P₂O₅, 140 kg/ha K₂O,
 21 kg/ha MgO, 21 kg/ha S; foliarno: 31 kg/ha N, 53 kg/ha CaO

Prekrivanje tal s črno PE folijo; kapljično namakanje; opora - horizontalna mreža

Gostota sajenja: 70 cm x 30 cm; 47.419 rastlin/ha

Setev: 28.02.2013, presajanje: 24.04.2013, pobiranje: 11-krat, 03.07. - 09.10.2013

Zasnova poskusa: naključni blok v 3 ponovitvah, osnovna parcela 2,10 m²

SORTA	Zgodnost 3=zgodna 7=pozna	PRIDELEK									
		Razred %				Mesec %				Tržni (% od povprečja)	Skupni (% od povprečja)
		Ekstra	I.	II.	Odpad	7	8	9	10		
Alpina	5	0	53	34	13	30	37	24	9	71%	75%
Anita	6	0	52	37	10	24	49	22	5	99%	101%
Apollo	4	0	64	31	6	29	39	23	10	122%	119%
Atina	7	0	57	36	8	27	44	22	7	102%	101%
Belladonna	4	0	65	30	4	29	42	21	8	114%	109%
Boni	6	0	61	34	5	24	48	21	7	118%	113%
Brilliant	4	1	67	26	6	33	42	17	8	111%	108%
Buketna 1	5	0	35	43	22	36	45	14	6	57%	67%
CLX 2645	4	0	69	24	7	28	34	29	9	124%	122%
CLX 5632	5	0	68	26	6	32	31	26	11	103%	101%
D11000	6	2	76	20	3	24	46	20	10	98%	92%
Novosadska bela babura	5	0	40	40	20	30	42	19	9	67%	77%
Ramona	2	0	72	22	6	33	42	19	6	127%	123%
Soroksari	3	0	48	39	13	33	30	26	11	78%	82%
SRX 20/104	6	0	64	30	6	23	46	24	6	104%	102%
Šorokšari	4	0	50	35	15	27	46	18	8	73%	79%
Vedrana	3	0	74	19	6	31	29	30	10	119%	116%
Vranjska	5	0	44	40	16	22	43	25	10	88%	96%
Whitney	6	1	70	27	3	25	47	21	8	114%	107%
Žlutasek	3	0	66	25	8	29	34	22	14	112%	112%

Povprečni pridelek (t/ha)

118,76

129,87

Leto: 2007

Prejšnji posevek: facelija

Gnojenje: 40 t/ha hlevski gnoj, 81 kg/ha N, 180 kg/ha K₂O

dognojevanje: 39,3 kg/ha N, 12,3 kg/ha P₂O₅, 41,6 kg/ha K₂O

Prekrivanje tal s črno PE folijo, kapljično namakanje

Gostota sajenja: 70 cm x 30 cm; 47.419 rastlin/ha

Setev: 21.02.2007, presajanje: 25.04.2007, pobiranje: 10-krat, 29.06. - 12.10.2007

Zasnova poskusa: naključni blok v 3 ponovitvah, osnovna parcela 2,10 m²

SORTA	Zgodnost 3=zgodna 7=pozna	PRIDELEK									
		Razred %			Mesec %					Tržni (% od povprečja)	Skupni (% od povprečja)
		I.	II.	Odpad	6	7	8	9	10		
Anita	5	34	41	25	10	31	32	20	7	95%	97%
Atina	7	28	41	31	5	29	38	20	8	84%	93%
Belladonna	4	36	42	22	9	28	32	23	7	103%	101%
Blondy	2	42	44	14	13	32	28	21	6	124%	111%
Buketna-1	7	12	45	43	1	42	35	16	6	53%	71%
Delta	7	37	44	19	4	30	45	14	7	101%	96%
Istra	5	43	34	23	7	36	31	14	12	112%	112%
KT-1	8	37	39	23	2	39	40	14	6	100%	100%
Maradonna	4	49	36	15	11	33	29	19	8	122%	110%
Vedrana	3	44	30	26	12	39	15	16	17	104%	108%
Vranjska	5	21	51	28	4	35	31	21	8	86%	91%
Žlutasek	3	43	39	18	10	32	26	20	12	117%	110%

Povprečni pridelek (t/ha)

98,70 128,42

Pridelovanje na prostem

Leto: 2014

Prejšnji posevek: korenček

Gnojenje: 30 t/ha hlevski gnoj, 150 kg/ha N, 120 kg/ha P₂O₅, 300 kg/ha K₂O

Prekrivanje tal s črno PE folijo; kapljično namakanje

Gostota sajenja: 70 cm x 30 cm; 47.419 rastlin/ha

Setev: 24.02.2014, presajanje: 08.05.2014, pobiranje: 4-krat, 24.07. - 29.09.2014

Zasnova poskusa: naključni blok v 3 ponovitvah, osnovna parcela 2,10 m²

SORTA	Zgodnost 3=zgodna 7=pozna	PRIDELEK							
		Razred %			Mesec %			Tržni (% od povprečja)	Skupni (% od povprečja)
		I.	II.	Odpad	7	8	9		
Alpina	4	41	41	18	32	52	16	100%	100%
Anita	5	43	37	20	20	57	22	101%	103%
Atina	5	42	40	18	23	38	39	101%	100%
Gelber Block	6	43	39	18	29	39	32	57%	57%
Soroksari	3	48	41	12	35	56	9	137%	127%
Šorokšari	5	29	46	25	15	49	36	104%	114%
Povprečni pridelek (t/ha)								24,26	29,74

6.2 Šempeter pri Novi Gorici

Pridelovanje v neogrevanem visokem tunelu

Leto: 2014

Prejšnji posevek: jajčevci

Gnojenje: 3,2 t/ha peleti

dognojevanje: fertigacija: 152 kg/ha N, 48 kg/ha P₂O₅, 160 kg/ha K₂O,
24 kg/ha MgO; foliarno: 2 kg/ha CaO

Prekrivanje tal s črno PE folijo; kapljično namakanje; opora – horizontalna mreža

Gostota sajenja: 70 cm x 30 cm; 47.419 rastlin/ha

Setev : 24.02.2014, presajanje: 23.04.2014, pobiranje: 10-krat, 20.06. - 15.10.2014

Zasnova poskusa: naključni blok v 3 ponovitvah, osnovna parcela 2,10 m²

SORTA	Zgodnost 3=zgodna 7=pozna	PRIDELEK									
		Razred %			Mesec %					Tržni (% od povprečja)	Skupni (% od povprečja)
		I.	II.	Odpad	6	7	8	9	10		
Apollo	6	78	21	0	1	30	20	41	8	121%	119%
Balkonovka	2	56	32	13	3	44	10	27	15	117%	116%
Belladonna	4	77	20	3	1	36	17	32	14	112%	113%
BLK 8015	5	77	19	4	1	34	14	36	15	108%	105%
Boni	6	68	27	5	1	34	19	36	10	107%	106%
Brilliant	7	76	19	6	0	30	20	36	14	107%	107%
CLX 2645	5	80	15	5	1	34	18	35	13	106%	109%
D11000	3	78	15	7	2	38	12	38	11	106%	105%
D11200	3	78	17	5	2	36	10	40	12	106%	106%
Danubius (PP10676)	4	73	20	6	1	34	11	41	12	103%	101%
Františka	5	55	36	9	1	35	12	39	12	102%	102%
Laguna (PP10674)	6	80	14	6	1	34	12	34	19	102%	102%
Madonna	3	77	15	8	1	43	13	33	10	96%	95%
PP10678	5	66	27	6	1	32	12	39	17	96%	94%
Ramona	3	81	15	5	3	31	20	38	9	93%	88%
Salana	4	79	16	5	2	31	18	39	10	92%	93%
Silba	5	77	14	9	1	41	11	35	13	87%	86%
Vedrana	3	81	15	4	2	35	16	39	8	87%	90%
Whitney	4	66	27	7	2	36	15	37	10	83%	85%
Žlutasek	3	75	20	5	2	35	14	37	13	71%	77%

Povprečni pridelek (t/ha)

105,09 111,64

Leto: 2013

Prejšnji posevek: solata/podor rukole

Gnojenje: 2 t/ha Bogatin peleti, 18 kg/ha N, 36 kg/ha P₂O₅, 72 kg/ha K₂O

dognojevanje: fertigacija: 24,8 kg/ha N, 18,0 kg/ha P₂O₅, 13,5 kg/ha K₂O;

foliarno: 1,1 kg/ha CaO

Prekrivanje tal s črno PE folijo; kapljično namakanje; opora - horizontalna mreža

Gostota sajenja: 70 cm x 30 cm; 47.419 rastlin/ha

Setev: 28.02.2013, presajanje: 23.04.2013, pobiranje: 10-krat, 26.06. - 22.10.2013

Zasnova poskusa: naključni blok v 3 ponovitvah, osnovna parcela 2,10 m²

SORTA	Zgodnost 3=zgodna 7=pozna	PRIDELEK										Tržni (% od povprečja)	Skupni (% od povprečja)
		Razred %			Mesec %								
		i.	ii.	Odpad	6	7	8	9	10				
Alpina	6	39	33	28	3	40	19	13	24	93%	94%		
Anita	7	38	36	26	1	40	24	14	20	95%	93%		
Apollo	5	45	29	25	4	41	25	11	19	95%	92%		
Atina	7	46	30	24	1	50	17	11	22	93%	89%		
Belladonna	6	52	29	19	2	43	21	12	23	135%	121%		
Boni	6	34	34	32	2	41	18	11	28	93%	99%		
Brilliant	5	47	33	20	2	40	18	15	25	119%	107%		
Buketna 1	7	27	40	33	0	46	25	5	23	67%	73%		
CLX 2645	7	50	26	24	0	47	24	11	18	106%	101%		
CLX 5632	8	50	31	20	0	44	21	11	24	110%	99%		
D11000	6	43	17	40	2	42	23	12	21	104%	126%		
Novosadska bela babura	8	24	39	37	0	44	21	13	22	70%	81%		
Ramona	5	63	20	17	4	44	21	10	21	165%	144%		
Soroksari	3	45	24	31	9	46	14	13	17	89%	94%		
SRX 20/104	6	41	27	33	2	40	20	18	20	74%	80%		
Šorokšari	5	40	38	22	3	38	24	12	23	123%	115%		
Vedrana	2	52	16	32	10	45	21	9	15	98%	105%		
Vranjska	7	17	32	51	1	41	26	9	22	60%	89%		
Whitney	7	51	29	20	1	45	22	12	20	114%	103%		
Žlutasek	3	52	20	28	9	38	21	10	22	95%	95%		

Povprečni pridelek (t/ha)

67,67 93,19

Leto: 2006

Prejšnji posevek: kumara

Gnojenje: 20 t/ha hlevski gnoj, 135 kg/ha N, 150 kg/ha K₂O

Prekrivanje tal s črno PE folijo; kapljično namakanje; opora - horizontalna mreža

Gostota sajenja: 70 cm x 30 cm; 47.419 rastlin/ha

Setev: 10.03.2006, presajanje: 04.05.2006, pobiranje: 10-krat, 06.07. - 09.10.2006

Zasnova poskusa: naključni blok v 3 ponovitvah, osnovna parcela 2,10 m²

SORTA	Zgodnost 3= zgodna 7= pozna	PRIDELEK									
		Razred %				Mesec %				Tržni (% od povprečja)	Skupni (% od povprečja)
		Ekstra	I.	II.	Odpad	7	8	9	10		
Belladonna	5	1	47	32	21	32	41	21	6	89%	89%
Bianca	5	3	47	30	19	25	47	22	6	107%	106%
Blondy	4	1	58	25	16	27	31	18	24	136%	128%
Istra	5	3	49	30	17	24	44	22	9	119%	114%
Novosadska bela babura	4	0	7	52	41	30	38	27	5	61%	82%
Vedrana	5	6	48	30	15	30	41	17	11	100%	94%
Žlutasek	6	1	43	37	20	28	42	21	9	88%	87%

Povprečni pridelek (t/ha)

71,07 89,45

Pridelovanje na prostem

Leto: 2014

Prejšnji posevek: okrasne buče

Gnojenje: 30kg/ha N, 96kg/ha P₂O₅, 144kg/ha K₂Odognojevanje: foliarno: 3,0 kg/ha N, 2,2 kg/ha P₂O₅, 1,6 kg/ha K₂O, 1,8 kg/ha CaO

Prekrivanje tal s črno PE folijo; kapljično namakanje

Gostota sajenja: 70 cm x 30 cm; 47.419 rastlin/ha

Setev: 24.02.2014, presajanje: 06.05.2014, pobiranje: 5-krat, 01.07. - 19.09.2014

Zasnova poskusa: naključni blok v 3 ponovitvah, osnovna parcela 2,10 m²

SORTA	Zgodnost 3=zgodna 7=pozna	PRIDELEK							
		Razred %			Mesec %			Tržni (% od povprečja)	Skupni (% od povprečja)
		I.	II.	Odpad	7	8	9		
Alpina	3	32	43	26	63	22	14	102%	95%
Anita	5	37	36	27	38	30	32	114%	108%
Atina	4	38	25	37	46	14	40	97%	107%
Gelber Block	5	52	25	23	43	24	34	104%	94%
Šorokšari	6	26	34	41	28	29	43	82%	96%
Povprečni pridelek (t/ha)								14,74	21,34

6.3 Ajdovščina

Pridelovanje v neogrevanem visokem tunelu

Leto: 2007

Prejšnji posevek: solata

Gnojenje: 2 t/ha Organik, dogojevanje s fertigacijo

Prekrivanje tal s črno PE folijo; kapljično namakanje; opora - horizontalna mreža

Gostota sajenja: 70 cm x 30 cm; 47.419 rastlin/ha

Setev: 21.02.2007, presajanje: 16.05.2007, pobiranje: 8-krat, 11.07. - 10.10.2007

Zasnova poskusa: naključni blok v 3 ponovitvah, osnovna parcela 2,10 m²

SORTA	Zgodnost 3=zgodna 7=pozna	PRIDELEK									
		Razred %			Mesec %				Tržni (% od povprečja)	Skupni (% od povprečja)	
		I.	II.	Odpad	7	8	9	10			
Anita	6	34	62	4	18	66	9	8	88%	89%	
Atina	8	40	59	1	11	75	6	8	94%	92%	
Belladonna	3	42	56	2	20	66	6	9	114%	113%	
Blondy	4	56	42	2	23	63	10	5	116%	115%	
Buketna-1	6	29	64	7	19	66	9	6	70%	73%	
Istra	6	51	46	3	22	70	6	1	91%	91%	
Maradonna	5	43	55	2	15	73	7	4	109%	109%	
Vedrana	4	56	42	2	20	69	8	3	131%	130%	
Vranjska	4	31	63	6	21	67	6	6	80%	83%	
Žlutasek	3	46	53	1	19	63	10	8	107%	105%	
Povprečni pridelek (t/ha)									61,12	62,85	

6.4 Ptuj

Pridelovanje v neogrevanem visokem tunelu

Leto: 2014

Prejšnji posevek: solata

Gnojenje: 2 t/ha Biogrena, 99,6 kg/ha N, 49,8 kg/ha P₂O₅, 132,8 kg/ha K₂O;

dognojevanje: fertigacija: 108 kg/ha N, 108 kg/ha P₂O₅, 108 kg/ha K₂O

Prekrivanje tal s črno PE folijo; kapljično namakanje; opora – horizontalne vrvice

Gostota sajenja: 70 cm x 30 cm; 47.419 rastlin/ha

Setev: 24.02.2014, presajanje: 24.04.2014, pobiranje: 9-krat, 02.07. - 01.10.2014

Zasnova poskusa: naključni blok v 3 ponovitvah, osnovna parcela 2,10 m²

SORTA	Zgodnost 3=zgodna 7=pozna	PRIDELEK								
		Razred %			Mesec %				Tržni (% od povprečja)	Skupni (% od povprečja)
		I.	II.	Odpad	7	8	9	10		
Alpina	3	50	35	15	52	20	19	9	84%	92%
Apollo	4	71	24	5	48	23	24	5	116%	112%
Balkonovka	5	52	33	15	58	24	12	6	66%	72%
Belladonna	4	64	28	8	45	30	18	7	103%	103%
BLK 8015	4	74	21	5	48	31	17	4	127%	123%
Boni	6	65	28	6	45	33	16	6	94%	92%
Brilliant	5	69	26	4	48	31	14	7	115%	111%
CLX 2645	5	67	21	12	52	20	17	11	108%	113%
D11000	5	79	18	4	52	25	15	8	105%	101%
D11200	6	71	21	8	52	30	13	5	92%	93%
Danubius (PP10676)	5	69	27	4	51	27	18	4	112%	108%
Františka	6	61	31	8	47	38	11	5	78%	78%
Gelber Block	3	55	30	15	50	26	16	8	88%	95%
Laguna (PP10674)	6	69	23	9	44	37	14	5	86%	87%
Madonna	5	65	29	6	45	29	16	10	100%	98%
PP10678	7	60	29	11	33	40	24	2	120%	125%
Ramona	2	71	24	5	51	25	17	7	120%	117%
Salana	3	69	27	5	47	30	15	8	115%	111%
Silba	5	67	26	7	52	24	20	5	89%	89%
Soroksari	4	50	35	15	50	21	21	7	74%	80%
Vedrana	3	74	22	3	57	18	17	8	121%	115%
Whitney	6	72	24	4	50	31	14	5	96%	92%
Žlutasek	5	64	29	8	45	30	18	7	94%	94%

Povprečni pridelek (t/ha)

81,13 87,79

Leto: 2013

Prejšnji posevek: jajčevci in lubenica

Gnojenje: 111 kg/ha N, 60 kg/ha P₂O₅, 320 kg/ha K₂O

dognojevanje: ferigacija 4,5 kg/ha N, 4,5 kg/ha P₂O₅, 4,5 kg/ha K₂O

Prekrivanje tal s črno PE folijo; kapljično namakanje; opora - horizontalna mreža

Gostota sajenja: 70 cm x 30 cm; 47.419 rastlin/ha

Setev: 28.02.2013, presajanje: 08.05.2013, pobiranje: 8-krat, 28.06. - 21.10.2013

Zasnova poskusa: naključni blok v 3 ponovitvah, osnovna parcela 2,10 m²

SORTA	Zgodnost 3=zgodna 7=pozna	PRIDELEK										Tržni (% od povprečja)	Skupni (% od povprečja)
		Razred %			Mesec %								
		I.	II.	Odpad	6	7	8	9	10				
Alpina	4	51	31	18	1	38	37	16	8		65%	73%	
Anita	7	56	32	12	0	34	38	22	7		88%	93%	
Apollo	5	78	20	3	0	31	33	26	10		140%	133%	
Atina	8	60	29	11	0	26	45	19	10		86%	90%	
Belladonna	4	70	25	6	0	30	35	24	11		111%	109%	
Boni	7	69	27	4	0	32	42	21	5		98%	95%	
Brilliant	7	73	22	5	0	32	36	24	8		103%	101%	
Buketna 1	6	49	38	13	0	39	37	19	5		80%	85%	
CLX 2645	5	75	22	3	0	34	38	17	11		122%	117%	
CLX 5632	6	74	20	5	0	28	35	27	10		126%	123%	
D11000	7	74	21	6	0	27	38	24	11		115%	113%	
Novosadska bela babura	7	52	36	11	0	27	43	22	8		72%	75%	
Ramona	2	74	21	5	1	31	37	23	9		110%	107%	
Soroksari	4	48	34	19	2	30	38	22	8		60%	69%	
SRX 20/104	5	68	27	5	0	33	44	18	5		103%	100%	
Šorokšari	6	57	29	14	0	34	43	18	6		75%	81%	
Vedrana	4	75	22	3	0	25	39	23	13		121%	116%	
Vranjska	6	57	33	10	0	29	36	28	6		105%	109%	
Whitney	5	68	28	4	0	30	36	27	7		113%	109%	
Žlutasek	4	76	19	4	1	26	39	22	12		104%	101%	
Povprečni pridelek (t/ha)											89,35	96,45	

6.5 Rakičan

Pridelovanje na prostem

Leto: 2006

Prejšnji posevek: zelje/endivija

Gnojenje: 156 kg/ha N, 60 kg/ha P₂O₅, 270 kg/ha K₂O

Prekrivanje tal s črno PE folijo

Gostota sajenja: 70 cm x 30 cm; 47.419 rastlin/ha

Setev: 10.03.2006, presajanje: 23.05.2006, pobiranje: 7-krat, 26.07. - 16.10.2006

Zasnova poskusa: naključni blok v 3 ponovitvah, osnovna parcela 2,10 m²

SORTA	Zgodnost 3=zgodna 7=pozna	PRIDELEK									
		Razred %			Mesec %				Tržni (% od povprečja)	Skupni (% od povprečja)	
		I.	II.	Odpad	7	8	9	10			
Belladonna	3	20	43	37	11	63	25	2	119%	113%	
Bianca	7	17	40	43	3	70	27	1	78%	82%	
Blondy	6	16	45	39	5	65	28	2	89%	87%	
Istra	6	16	45	39	3	66	29	1	102%	100%	
Novosadska bela babura	5	1	38	61	7	58	34	0	60%	92%	
Vedrana	6	25	41	33	5	75	20	0	116%	104%	
Žlutasek	3	20	48	33	10	55	34	1	136%	121%	
Povprečni pridelek (t/ha)									30,24	50,45	

6.6 Novo mesto

Pridelovanje v neogrevanem visokem tunelu

Leto: 2007

Prejšnji posevek: paradižnik

Gnojenje: 2 t/ha Organik, dogojevanje s fertigacijo

Prekrivanje tal s črno PE folijo; kapljično namakanje; opora - horizontalna mreža

Gostota sajenja: 70 cm x 30 cm; 47.419 rastlin/ha

Setev: 21.02.2007, presajanje: 09.05.2007, pobiranje: 9-krat, 04.07. - 03.10.2007

Zasnova poskusa: naključni blok v 3 ponovitvah, osnovna parcela 2,10 m²

SORTA	Zgodnost 3=zgodna 7=pozna	PRIDELEK								
		Razred %			Mesec %				Tržni (% od povprečja)	Skupni (% od povprečja)
		I.	II.	Odpad	7	8	9	10		
Anita	5	28	55	18	37	47	11	5	92%	95%
Atina	6	29	56	15	39	38	18	5	94%	94%
Belladonna	5	38	51	11	40	39	18	4	104%	99%
Blondy	4	49	40	11	40	28	28	4	115%	109%
Buketna-1	5	13	55	32	43	37	16	3	58%	72%
Delta	7	46	42	12	43	41	12	4	108%	104%
Istra	4	42	38	20	46	37	12	5	119%	125%
KT-1	6	38	49	12	36	45	15	4	102%	98%
Maradonna	5	49	39	12	48	38	10	4	104%	100%
Vedrana	4	50	38	12	44	28	20	8	110%	105%
Vranjska	4	22	55	22	36	43	15	6	84%	92%
Žlutasek	2	39	47	14	44	25	26	5	109%	107%

Povprečni pridelek (t/ha)

92,78

109,73

Leto: 2006

Prejšnji posevek: detelja

Gnojenje: 2 t/ha hlevski gnoj, 52 kg/ha N, 44 kg/ha P₂O₅, 230 kg/ha K₂O

Prekrivanje tal s črno PE folijo; kapljično namakanje; opora - horizontalna mreža

Gostota sajenja: 70 cm x 30 cm; 47.419 rastlin/ha

Setev: 10.03.2006, presajanje: 05.05.2006, pobiranje: 10-krat, 11.07. - 17.10.2006

Zasnova poskusa: naključni blok v 3 ponovitvah, osnovna parcela 2,10 m²

SORTA	Zgodnost 3=zgodna 7=pozna	PRIDELEK									
		Razred %				Mesec %				Tržni (% od povprečja)	Skupni (% od povprečja)
		Ekstra	I.	II.	Odpad	7	8	9	10		
Belladonna	5	1	47	32	21	32	41	21	6	89%	89%
Bianca	5	3	47	30	19	25	47	22	6	107%	106%
Blondy	4	1	58	25	16	27	31	18	24	136%	128%
Istra	5	3	49	30	17	24	44	22	9	119%	114%
Novosadska bela babura	4	0	7	52	41	30	38	27	5	61%	82%
Vedrana	5	6	48	30	15	30	41	17	11	100%	94%
Žlutasek	6	1	43	37	20	28	42	21	9	88%	87%
Povprečni pridelek (t/ha)										71,07	89,45

7 LITERATURA

- Bavec M., Zadavec D. (2000). Poljedelski nasveti št. 6. Kmetijski zavod Maribor, 9-12
- Ilić Z., Fallik E., Dardić M. (2009). Berba, sortiranje, pakovanje in čuvanje povrća. Univerzitet u Prištini, Poljoprivredni fakultet - Zubin Potok, Kosovska Mitrovica, 269-290
- Križaj M. (2006). Primerjava rasti in razvoje izbranih hibridnih sort paprike (*Capsicum annuum* L.) gojenih v plastenjaku in na prostem. Diplomsko delo, Visokošolski strokovni študij. Biotehniška fakulteta. Univerza v Ljubljani, Ljubljana, 62 s.
- Lešič R., Borišič J., Butorac I., Čustić M., Poljak M., Romić D. (2002). Povrčarstvo. Agronomski fakultet-Zrinski d.d., Čakovec, 295-317
- Parađiković N. (2009). Opće i specialno povrčarstvo. Poljoprivredni fakultet u Osijeku. Osijek, 228-260
- SURS (2015). Statistični urad Republike Slovenije, Podatkovni portal SI-STAT. http://pxweb.stat.si/pxweb/Database/Okolje/15_kmetijstvo_ribistvo/04_rastlinska_pridelava/01_15024_pridelki_povrsina/01_15024_pridelki_povrsina
- Ugrinović K., Škof M. (2007). Paprika bela babura. Vrtnarstvo, 3, 3-4:18-23.
- Vidić I. (1999). Pridelovanje paprike. Sodobno kmetijstvo, 32, 5:232-234
- Vogel G. (1996). Handbuch des Speziellen Gemusebaues. Eugen Ulmer GmbH & Co, Stuttgart (Hohenheim), 902-917
- Wien H. C. (1997). Peppers. V: Wien H. C. (ed.). The physiology of vegetable crops. CAB International, 259-293